

Guðrun lámnade
kvar guld í skogarna
Läs mer på sidan 2

NYSÅGAT

Tidningen från Logosol om småskalig träbearbetning

Våren 2006

Sågat med glädje

Harry Nyberg och Bo Andersson i Nykvarn har rätt att vara stolta. De står framför det som föll i skogarna i januari 2005. 150 träd blev stormens rov. Det gav vännerna Bo och Harry många trevliga timmar tillsammans. De sågade och sågade och har nu 20 virkespaket i alla tänkbara dimensioner.

– Vi vet ännu inte vad vi ska bygga av det, säger Bo som inte oroar sig för den saken. Hittills har alltid han och Harry funnit på råd. Tillgången på förstklassigt virke är som bekant dådkraftens och uppfinningarnas moder.

SIDAN 7

Generationsskifte i Tärnaby

I Tärnaby bor en av landets allra mest rutinerade Solosågare. Han heter PA Frohm och sågade sig en villa för mer än 15 år sedan. Nu är han pensionär, men har fullt upp med att såga och bygga.

Nu hjälper han även grannen Lena Östergren att komma igång med sågning och timring. Hon heter Lena Östergren. Hon och sonen Anton har bestämt sig för att föra vidare traditionen efter Johan August, legendarisk timmerman och farfars bror till Lena.

– Jag har drömt om att timra i hela mitt liv, men pappa tyckte att timring hörde gammelvärlden till, säger Lena. Pappa Holger har säkert invändningar men Johan August ler i sin himmel.

MITTUPPSLAGET

Jörgen Lindell rycker ut med Big Mill och mopedbil.

Ett sågverk med moped

Jörgen Lindell söker efter oönskade träd i sydvästra Skåne. Träden sågar han till ved och plankor, för att värma och reparera sitt hus.

Han utrustning är sågverket Big Mill från Logosol och en mopedbil med släpkärra.

Tack vare sågverket kan Jörgen sönderdela och frakta hem de allra största träden på slätten. Och han bygger sig ett rikt liv till låg kostnad.

SIDAN 15

Hela familjen bygger och sågar

Familjen Linderbäck sågar och bygger för jämnän. Utom när mor i huset utfärdar byggstopp.

SIDAN 13

Uppkörning för klyvsågen

SIDAN 3

Logosol satsar på rötskydd

SIDAN 19

Hasse hyvlar din husvagn

SIDAN 14

Nyheter från Norge på 20 - 21

Nu är det dags att skörda guldet som blev kvar i skogarna

Vid den här tiden för ett år sedan låg träd motsvarande en hel årsavverkning slagna till marken av stormen Gudrun.

De flesta var säkert oroliga att det skulle ta många år att röja upp i skogarna och att den fruktade barkborren skulle få ett rejält fäste i all död ved.

Ett år senare är det mesta uppröjt. Arbetet gick snabbare, mycket snabbare än någon kunde ana. Och barkborrarna ser också ut att hålla sig lugna.

Själv anar jag en förklaring till miraklet. Sveriges beslutsfattare insåg inte den initiativkraft och arbetsförmåga som landets skogsägare och deras vänner besitter.

Här finns kraftkarlar och kraftkvinnor kapabla till dagsverken som vi vanliga har svårt att föreställa oss.

Som alla förstår levererade Logosol en hel del sågverk under 2005. Att döma av förbrukningen av kedjor och svärd har det aldrig sågats så mycket i Sverige.

Vi får regelbundet rapporter om storverk. Från hårt arbetande sågare som räddat mängder av prima sågtimmer undan förgängelsen.

Det är en av förklaringarna till den

snabba uppröjningen. Skogsmaskinerna sattes in där det var svårt och farligt, medan många privata skogsägare plockade ut det bästa och mest lättillgängliga för egen förädling.

Allt detta hemsågade virke ligger idag på strö, byggtorrt och färdigt att hyvlas och användas.

En annan effekt av den snabba uppröjningen är att priserna på både massaved och sågtimmer redan hämtat sig och är högre än före stormen. Det ökar också värdet på det hemsågade virket.

Sedan får man inte glömma bort att enskilda skogsägare inte har något att avverka på många år. Hela bygder är för alltid förändrade och generationers arbete i skogen har raderats ut. Men utan allt sågande och enorma arbetsinsatser hade situationen varit ännu svårare.

Sågandet har inte bara lönat sig ekonomiskt. För många har det varit viktigt att göra något själv, istället för att passivt vänta på skogsmaskinerna. Vi visste det förut och har åter fått massor av nya bevis på att solosågande är en mycket bättre

medicin mot dystyret än läkemedel. Dessutom ger det massor av frisk luft och nyttig motion.

Men än ska Solosågen inte ställas undan. Kvar i skogarna finns träd som skogsindustrin vrakar och som inte lönar sig att skicka skogsmaskinerna på.

Skäl till vrakning kan vara att beståndet är för litet eller att det finns risk för begynnande missfärgning som inte accepteras av industrin.

Du som har ett eget sågverk behöver inte bekymra dig om det här. Du plockar ut de bra stockarna och gör dem till virke. Resten blir till ved eller också gör du miljövännerna glada och låter det ligga kvar. Död ved i rimliga mängder är viktig för den biologiska mångfalden.

I det stormdrabbade området gäller detsamma för hela skogen. Det finns guld i skogen som det inte lönar sig att ta vara på med storskaliga metoder. Men med en Solosåg är det bara att börja skörda skogens guld.

Nästa steg i arbetet att frigöra guld är att börja hyvla. Det finns inget enskilt förädlingssteg som kan tillföra så mycket värde som hyvling. Om sågning är silver, så är hyvling definitivt guld.

Det bästa vore om Gudrun aldrig hade kommit. Men hon kom och nu gäller det att återvinna så mycket som möjligt av vad hon förstörde.

Du som har ett sågverk och en hyvelmaskin från Logosol är bäst rustad av alla för att skörda guld som Gudrun lämnade kvar.

Bengt-Olov Byström
Bengt-Olov Byström

Här arbetar alla med kundservice

På bilden står kundservice skrivet ovanför Logosols hela personal. Det är vad alla på något sätt sysslar med. Deras uppgift är att kunder över hela världen ska få rätt produkter i rätt tid på rätt plats. Och hjälp när det inte fungerar som det är tänkt.

Den som räknar finner att ett 20-tal personer arbetar på Logosol. Det är bara en del av sanningen.

Till det kommer underleverantörerna som bistår Logosol med komponenter och hela produkter. I huset tillverkas nischprodukter, förserier och prototyper.

– Vi väljer att lägga ut volymproduktionen på duktiga underleverantörer för att kunna fokusera på att hjälpa våra kunder och utveckla nya produkter, säger vd Bengt-Olov Byström.

Personalen har olika uppgifter, men arbetar tillsammans. I praktiken kan det se ut så här: Som kund pratar du med en försäljare och berättar om en idé eller ett problem som du har. Säljaren pratar i sin tur med en pro-

En ovanlig syn på Logosol, nästan hela personalen är samlad. Oftast är alla upptagna med att ge kunder i Sverige och utomlands bästa service.

duktutvecklare eller någon på produktionen om din frågeställning. Det kan i sin tur utmynna i en metod att lösa problemet eller till och med en ny produkt.

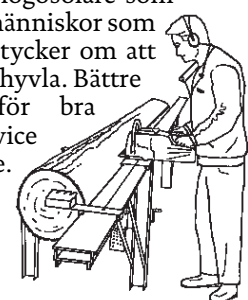
– Solosågen är ett exempel på hur det fungerar. Konstruk-

tionen är snart 20 år och på den tiden har den hela tiden vidareutvecklats. Dagens M7 är resultatet av 20 000 solosågares samlade erfarenheter, säger Bengt-Olov.

Något som skiljer Logosol från andra företag är att alla an-

ställda är inblandade i slutprodukten. Alla har gått på kurs i sågning och hyvling, flera är också aktiva småsågare på fritiden, med egna sågverk eller i Logosols såghus. Ingen sitter och drar i samma skruv hela dagarna utan att veta hur slutpro-

dukten fungerar. På Logosol är det bara logosolare som jobbar, människor som kan och tycker om att såga och hyvla. Bättre grund för bra kundservice finns inte.

NYSÅGAT

Nysågat är en nyhetstidning om småskalig träförädling och skogsbruk, som utges av Logosol. Det är fritt fram att återge artiklar om du anger källan.

Ansvarig utgivare:
Bengt-Olov Byström

Projektleddning och layout:
Janne Näsström

Redaktion:
Janne Näsström, Bengt-Olov Byström, Janne Engvall, Lena Zucker och Richard Nobel.

Fotografer:
Janne Näsström om inte annat anges.

Annonser:
Katarina Byström, 0611-182 85

Tidningsproduktion:
Janne Näsström AB
Oskarsborg, Färhult
593 96 Västervik
Tel 0490-428 80
info@nasstrom.se

Tryck:
Örnsköldsviks Allehanda, februari 2006

LOGOSOL
Produkter för småskalig träförädling

Industrigatan 13
871 53 Härnösand
Tel 0611-182 85
Fax 0611-182 89
Internet: www.logosol.se
E-post: info@logosol.se

Klyvsågen under luppen: – Det här blir ju riktigt bra!

Logosols torrkliv har kört upp hos ett professionellt hyvleri. Om det funnits körkort för maskintypen så har Logosols torrkliv numera ett sådant.

– Måtten blir riktigt bra, säger Dick Adolfsson som driver Bondsjö Trä i Härnösand.

En klyvsåg, eller torrkliv som maskintypen även kallas, är en nödvändighet på varje hyvleri.

Maskinen underlättar arbetet betydligt, eftersom man klyver fram ämnen i exakta dimensioner för att hyvlas. Det räcker med att lagerhålla några enstaka dimensioner för att kunna hyvla fram allt som kunderna efterfrågar.

Priset på en industriell klyvsåg ligger långt över vad de flesta mäktar med. Lösningen har tidigare varit att köpa en begagnad maskin. Begagnade klyvsågar går knappt att få tag på längre.

Logosol har haft klyvsågen på gång i ett par år. Den presenterades redan som en första proto-

typ. Nu är det en färdig och fungerande maskin.

Inspirationen till klyvsågen kom från Dick Adolfsson som driver Bondsjö Trä, ett hyvleri i Härnösand. Företaget har en äldre klyvsåg och Dick har insett att han sitter på ett eftertraktat stycke maskin.

Det var skälet till att Dick valdes att bli inspektör vid "uppkörningen".

SÅ BLEV OMDÖMET

På klassiskt Logosolmanér lastades klyvsågen på en släpvagn och kördes till hyvleriet. Den ställdes upp bredvid deras gamla klyvsåg och efter en halvtimmes skruvande så var den redo att börja såga.

Första plankan som gick genom sågen ville sig inte riktigt. Höjderna på matningsborden var inte korrekt inställda. Efter lite skruvande skickades andra plankan igenom sågen.

Direkt efter att sågen stängts av, klev Dick fram med måttbandet. Han mätte på flera ställen efter det framkluvna listämnet och jämförde med det inställda måttet.

– Det här blev ju riktigt bra, konstaterade han och rullade ihop måttbandet.

Logosols båda provförare Jonas Höglund och Pelle Boström såg lättade ut. Å andra sidan borde de inte vara så förvånade, eftersom klyvsågen gjort bra ifrån sig under utvecklingen på Logosol. Men det är något helt annat att köra iväg med maskinen på en kärra, lasta av den på ett proffshyvleri och omedelbart börja med uppkörningen.

Jonas Höglund, konstruktör på Logosol, inväntar betyget på klyvsågen. Dick Adolfsson mäter och mäter och konstaterar slutligen att måtten är riktigt bra.

Dick Adolfsson testar hur hårt matningsverket trycker. Jonas Höglund och Pelle Boström från Logosol inväntar omdömet.

En torrkliv är en nödvändig maskin på varje hyvleri och har så varit i långliga tider. Här är en modell äldre hos hyvleriet Bondsjö Trä. Dess ägare Dick Adolfsson (t v) lutar sig mot den moderna motsvarigheten från Logosol.

Kärt barn har många namn Nysågat, Fresh Cut, Sägeblatt

Nysågat är inte längre bara en svensk företeelse. Tidningen har nu fått sällskap av Fresh Cut och Sägeblatt

Logosols utländska kunder brukar få syn på Nysågat emellanåt. De bläddrar, tittar på bilder och förstår att innehållet är intressant och angeläget. Men svenska är för flertalet medborgare på jorden totalt obegripligt.

Nu har Logosol dragit igång Nysågat på ytterligare två språk, snart tre. Det är engelska och tyska. Franska är på gång.

I engelskspråkiga länder är namnet på tidningen Fresh Cut, vilket är en rak översättning av Nysågat. Lika elegant gick det inte att lösa på tyska. Där heter

tidningen Das Sägeblatt. Vad den franska upplagan kommer att heta är inte helt klart. Den är i första hand tänkt för Canada, närmare bestämt den franskspråkiga provinsen Quebec.

Svenska Nysågat är än så länge störst av tidningarna, men engelskspråkiga Fresh Cut kommer med tiden att bli större, var så säker. Engelska är nutidens latin och är gångbart i stora delar av världen, inte minst i den tidigare brittiska kolonin Indien med öven en miljard invånare.

Tanken är att artiklarna i tidningarna ska koordineras, vilket kan innebära fler artiklar från övriga världen i Nysågat.

Nysågat förenar Solosågar i hela världen!

Ny matning blev en succé

Den nya matningen till Solospsågen, Logosol E37, har blivit mycket uppskattad.

Matningen lanserades strax innan Gudrun blåste ned skogarna. Därför sattes den nya matningen på hårda prov direkt. Omdömena är mycket positiva.

En av dem som hårdtestat matningen är Bo Andersson i Nykvarn. Han hade föregångaren, men tyckte att konstruktionen var så spännande att han bytte. Sitt intresse förklarar han med en gåta:

– Vet du vilket svenskt träslag som har den högsta densiteten?

Rätt svar är grankvisten.

E37 fungerar bättre än konventionella matningar i mötet med kvistar. Förklaringen är att den styrs med trycket. Traditionella matningar ställs in på en fast hastighet.

Hjärtat i E37 är en stryktålig friktionskoppling. Matningstrycket styrs med en spak. När kedjan går tyngre, exempelvis när den möter en kvist, sjunker hastigheten automatiskt.

E37 ger samma kontroll som när man vevar fram sågen och kedjorna håller längre.

Gudrun bjöd på hårdtest av nya matningen E37. Den överträffar kundernas förväntningar.

Lär dig konsten att såga säkert med motorsåg

Logosol har givit upphov till flera nya företag. Ett av dem heter **Se & Lär Förlag AB** och ska under våren producera en utbildning i motorsågning i samarbete med Logosol.

Bakom företaget står Nysågats redaktör Janne Näsström med familj. Han har tagit fasta på Logosols videofilmer som varit med ända från starten.

– 10 000-tals människor har lärt sig att såga och hyvla med hjälp av dessa videofilmer. Metoden borde fungera lika bra inom andra områden, säger Janne.

Förlaget har genomfört ett prov med utbildning i elsvetsning, som fallit väl ut. Under våren fortsätter man med utbild-

ning på DVD i säker motorsågning.

– Vi ser ett stort behov av utbildning i arbete med motorsåg, säger Logosols vd Bengt-Olov Byström.

Skälet är att allt fler ovana köper motorsåg utan nödvändig utbildning. Det ökande intresset för att såga och hyvla bidrar till att fler ovana köper motorsåg och börjar avverka.

Av det här skälet finns i varje nummer av Nysågat minst en artikel om säkerhet kring motorsågar. I detta nummer finns den på sidan 6.

Lärare på DVD-utbildningen blir Jarl Carlsson, som intervjuas i artikeln. Han är lärare i motormanuell huggning och certifierad lärare för EU-körkortet i motorsågning.

DVD-utbildningen i motorsågning beräknas vara klar i maj. Mer information och möjlighet att beställa finns på Se & Lär Förlags hemsida, www.seochlar.se.

Massiva trähus – häng på trenden med din Solosåg

Nu är sviterna från Sundsvallsbranden 1888 äntligen över. Trä är åter lagligt som bärande material i flervåningshus.

Sedan förbudet hävdes har byggtekniken utvecklats i rasande fart.

Du kan utnyttja landvinningarna med din Solosåg.

Hela den gamla trästaden Sundsvall brann 1888. Dåtidens lärde drog slutsatsen att trä inte lämpar sig för större hus. En lag mot flervåningshus i trä stiftades och Sundsvall återuppbyggdes som en stenstad.

Sentida forskning visar att trähusen inte var orsak till brandens omfattning. De flesta hus hade spåntak som gjorde att elden snabbt spred sig. Men tak av plåt eller tegel hade branden sannolikt inte blivit så förödande.

Sedan dess har teknik och kunskaper utvecklats. Idag anses flervåningshus av trä inte utgöra någon risk. Den största brandfaran i moderna lägenheter och kontor är inredning och möbler i olika plastmaterial.

Nu är det åter tillåtet att bygga flervåningshus i trä. När förbudet hävdes startades ett intensivt utvecklingsarbete över hela landet.

TRÄ I FLERA LAGER

Det första större projektet var bostadsområdet Välludden i Växjö. Därefter har flera områden med studentbostäder byggts i Stockholm, ett av de mer kända är Vetenskapsstaden. Det senast avslutade projektet är det mest ödesmättade, bostäder i Sundsvalls inre hamn.

Bakom samtliga projekt ligger stora forskningsinsatser, bland annat vid forskningsinstitutet SP Träteknik i Skellefteå. En av dem som arbetat med trähusutvecklingen är Anders Gustafsson.

– Idag har vi kommit så långt att tekniken kan sägas vara relativt väl beprövad, anser han.

De flesta utvecklingsprojekten har gått efter samma spår, byggelement eller kompletta moduler av massivträ.

Begreppet massivträ står för en metod som bygger på skivor, vilka tillverkas av trälameller som läggs i olika riktningar i flera skikt. Lamellerna är mellan 16 och 35 mm tjocka och läggs i 3, 5 eller 7 lager. Skivorna blir mellan 50 och 200 mm tjocka.

Massivträskivorna blir mycket styva och klarar stora laster. Enligt beräkningarna är de starka nog att bära upp vikten av åtta våningar utan förstärkningar av stålbalkar och liknande. Golvbjälklagen blir betydligt styvare än vanliga träbalkar, vilket ger möjlighet till stora spännvidder.

Men den stora fördelen är att väggelement och moduler kan tillverkas industriellt under tak. Tiden på byggsplatsen blir avsevärt kortare och problemen med fukt- och mögelskador är numera historia.

Andra fördelar med massivträ är att huset väger mindre än en betongkonstruktion, vilket sänker kostnaden för grundläggning. Ett stort problem var tidigare lyhördhet och stegljud, men det är löst. Mätningar och intervjuer med hyresgäster i Sundsvalls hamn visar att trähusen är minst lika tysta som betonghus.

TRÄ ÄR BRANDSÄKERT

Men hur är det med brandrisken? Massiva träkonstruktioner brinner inte som vedträn i spisen. Istället förkolnar de sakta och varnar dessutom innan det ger vika. I ett hus av stål och betong blir stålet mjukt och viker sig vid en brand. Det finns många exempel på hur brandmän efter släckning mötts av stålbalkar som krokmat och slingrat sig runt förkolnade träbalkar som fortfarande bär.

– I de moderna flervåningshusen av trä finns även sprinklers. Det sägs att ingen människa någonsin dött av brand i ett sprinklat trähus, säger Anders Gustafsson.

Tycko Lo, lärare i timring hos Logosol, är inte förvånad över att massiva trähus kommit i ropet för flervåningshus.

På andra håll i världen finns lång erfarenhet, i exempelvis Nordamerika är det mycket vanligt med sprinklade flervåningshus i trä.

För solosågaren är massiva trähus inget nytt.

– Ett timmerhus är ett massivträhus, anser Tycko Lo som är lärare på Logosols timringskurser.

Anders Gustafsson på SP Träteknik ger honom rätt. Många av massivträhusens fördelar finns i ett timmerhus, men teknikutvecklingen har inriktats på industriell produktion och på låga byggkostnader.

Kostnaden har nu kommit ned på samma nivå som för konventionellt betongbyggande.

BRA KLIMAT OCH ISOLERING

En av likheterna mellan timmer och massivträ är träets isolerande egenskaper. En massiv stomme gör att inomhustemperaturen inte påverkas lika mycket av yttertemperaturens skiftningar som i ett träregelbyggt trähus.

Det sägs också att träväggarna absorberar fukt när inneluften är fuktig och avger fukt när luften är torr, vilket ger behagligt klimat året runt.

– Jag tror inte att det har en avgörande betydelse gäller för moderna lägenheter med mekanisk ventilation, säger Anders.

Massivträ och timmer har även en isolerande effekt. 10 cm trävägg motsvarar 4-5 cm fiberisolering. Villkoret är att långa spikar och liknande inte fungerar som köldbryggor och leder ut värmen. Massivträskivorna är därför limmade. Skivorna ligger dessutom på insidan av väggen. Utsidan består av regler, vanlig isolering och utanpå det träpanel eller rappning.

Massivträ är värd att prova för den som har eget sågverk och en hyvelmaskin för tillverkning av lameller. Kanske inte i första skedet för större husprojekt, men varför inte visa att din hemby ligger i forskningsfronten genom att bygga ett utedass med den senaste tekniken?

Köpa skog?

Landshypotek är Sveriges jord- och skogsägares kreditinstitut. Vi hjälper till med finansiering av allt som hör skogen och jordbruket till.

Förmånliga bottenlån och unik branschkunskap är våra främsta egenskaper.

Pröva om du uppfyller kraven för att låna och bli medlem i Landshypotek. Vi finns på telefon 020 – 44 00 20 och på www.landshypotek.se.

LANDSHYPOTEK
Jordnära finansieringar

Elva mil kanal hålls i skick med en Solosåg

Det krävs rätt utrustning för att underhålla 48 par slussportar. Strömsholms Kanal AB har funnit att Solosågen är det bästa verktyget.

Här arbetar Lasse Holgersson och hans två kollegor med underhåll av slussportarna längs den elva mil långa kanalen.

Bolaget har också en snickare som sköter de gamla slussvaktarbostäderna, båtbyggarna och kanotupptagen som hör till verksamheten.

Kanalen hade i gamla tider ett femtontal slussvakter anställda. De tog hand om trafiken förbi slussarna och fick fri bostad som en del av lönen, och det är dessa bostäder som fortfarande hålls efter.

SÅGAR BLOCK OCH TAPPAR

Slussreparatörerna använder sin M7 till att såga fyra meter långa block i rätt dimensioner för respektive sluss. Dessa ka-

pas sedan till ämnen vilka används för att reparera slussarna som ingår i Strömsholms kanalsystem. Dessutom sågas två tappar i varje ände på stocken, vilket går på någon minut.

48 portpar finns det, de flesta är ungefär 40 år gamla och blir med åren murkna och utslitna.

– Den del som ligger nere i vattnet klarar sig bra, säger Lasse Holgersson. Det är värre för delarna som ligger precis vid vattenytan.

Nu på vintern är det underhållsarbeten i verkstaden som gäller, och på sommaren åker man runt och utför mindre reparationer på plats. Under sommarsäsongen kan man inte ta upp några portar för att laga dom, eftersom kanalen då är öppen för trafik.

NÄST VIKTIGAST

Vid sidan av Göta kanal har Strömsholms kanal varit Sveriges viktigaste vattentransportled. 1795 togs kanalen i bruk och den har använts utan avbrott sedan dess. I de samman-

lagt 26 slussarna lyfts och sänks båtarna 100 meter under den tio mil långa sträckan. Vid Hallstahammar är nivåskillnaden stor och mäter totalt 50 meter. En man vid namn Johan Ullström tog 1772 initiativet att bygga systemet för att underlätta transporterna av bland annat stångjärn från Bergslagen till Stockholm, via Mälaren. Kanalens praktiska betydelse minskade kraftigt när järnvägen till Stockholm öppnades och den sista godstransporten gick 1948. Numera används kanalen endast för turisttrafik.

TRÄDFÄLLANDE BÄVRAR

Det finns gott om bäver i trakten. De är ganska vana vid människor och chansen är stor att man får syn på dom under sin tur på kanalen. Bävrarna är mycket förtjusta i de aspar som bitvis kantar kanalen och brukar därför roa sig med att fälla dessa över vattenleden. Då får slussreparatörerna rycka ut och dra upp de stora träden på land, så att passagen åter blir fri.

Många besökare paddlar efter kanalen, men det går utmärkt att åka båt istället. Passagerarbåten M/S Strömsholm erbjuder bland annat räckryssningar, heldagsturer med lunch, för- och eftermiddagskaffe, och turer med barntema. Kanalen är smal, och på håll ser det nästan ut som att båten glider fram direkt på gräset.

SOLOSÅGEN ÄR DET ENDA MODERNA

Strömsholms Kanal är K-märkt. För Lasse och hans kollegor innebär det att man reparerar med samma sorts material som när kanalen byggdes på 1700-talet. Det som brukas är kärnfura,

Strömsholms kanal är ett bedövande vackert mästerverk, elva mil lång med 48 par slussportar.

Foto: Strömsholms Kanal AB

som har minst 200 år på nacken, lingarn, beck och trätjära. Alla portar är svarta och tjärdofande, vilket ju bara det lockar till ett besök på kanalen.

Lasse Holgersson, som har jobbat på Strömsholms Kanal i ungefär sju år, konstaterar att Logosol är det enda moderna som används i verksamheten!

Slussportarna repareras inomhus under vintern. Skadat trä byts ut och sedan skyddas de på gammalt sätt med tjära. Solosågen är det enda moderna som används.

Mät fuktkvoten med mikrovågsugn och våg

Det billigaste sättet att mäta fuktkvot i trä är också den mest noggranna. Du behöver bara en mikrovågsugn och en hushållsvåg.

Så här går det till: Såga ut en provbit. Väg den på en noggrann våg. Torka i vanlig bakugn vid 100 °C. Ta ut den med jämna mellanrum och väg den.

När träbiten inte längre minskar i vikt är nästan all fukt borta. Dra den torra vikten från den fuktiga, ursprungliga. Då vet du hur mycket fukt som fanns i provbiten.

Dividera fuktens vikt med provbitens torrsvikt. Multiplera med 100 så får du fuktkvoten i procent.

Det här är en tålamodsprövande metod. Vissa träslag kräver ett dygn och mer för att torkas ut fullständigt.

Snabbare går det om du torkar i en mikrovågsugn med roteran-

de platta. Lagg provet i ytterkant på den roterande plattan. Värm med låg effekt, 200 - 350 W, och ta ut provbiten var 5-10 minut för provvägning.

När vikten inte längre minskar har du torrvikten. I mikrovågsugn tar hela processen 20-30 minuter.

SNABBAST MED MÄTARE

Observera att du måste vara med hela tiden. Om virket börjar koka är det inte bara en brandfara, provet måste göras om med en ny bit (och ugnen blir nästan omöjliga att rengöra).

Snabbast och enklast är att investera i en fuktkvotsmätare. Den mäter resistansen mellan två stift som du trycker in i träet. Resistansen varierar med fuktkvoten.

Resistansmätning är inte lika noggrann som torkmetoden, men är snabb och tillräckligt säker i de flesta fall.

Gratis handbok om vård av svärd och kedjor

Skicket på kedja och svärd är avgörande för sågresultatet. Det vet varje rutinerad Solosågare. Men hur gör man?

Svaret finns i ett nytt häfte som kan rekvideras utan kostnad från Logosol.

Det finns ett antal säkra tecken på att det inte står rätt till med skärutrustningen.

- Sågningen kräver högre matningstryck.
- Sågspånet blir finkornigare än vanligt.
- Skärutrustningen blir het.
- Svärdet drar snett..

Den vanligaste orsaken är att kedjan är slö. Det vanliga är att kedjan måste filas efter 3-6 stockar, men den kan bli slö mycket snabbare om det finns mycket jord och sand i barken. Torrt virke sliter mer än färskt.

Kedjeoljans kvalitet spelar in.

Logosol har tagit fram en handbok om vård av svärd och kedjor. Det är kunskap som tillsammans med Logosols sågverkssvärd ligger till grund för ett bra resultat.

Segare olja fungerar bättre, eftersom den stannar kvar på kedjan.

Även svärdet behöver vård. Snedsågning kan bero på att bommarna slitits olika mycket,

eller att bommarna är så nedslitna så att kedjan bottnar i spåret.

Beställ "Handbok för din skärutrustning" som detalj beskriver hur du sköter din skärutrustning. Skriften är gratis.

Tre små ord som orsakar de flesta skadorna med en motorsåg

Eleverna på Helgesbo skogsbruksgymnasium får 125 timmars utbildning i motorsågning.

Timmarna krävs för att hantera en motorsåg på ett säkert och effektivt sätt.

– Även duktiga huggare riskerar skador. Slarva aldrig med skyddsutrustningen, uppmanar Jarl Carlsson, lärare i motor-manuell avverkning.

Helgesbo är en friskola öppen för gymnasieelever från hela landet. Eleverna är efterfrågade på arbetsmarknaden. De får jobb som maskinförare, motor-manuella huggare, på sågverk eller studerar vidare.

SOLOSÅGEN ÄR SÄKER

Men varför så mycket utbildning i motorsågning, när dagens skogsarbetare sitter i luftkonditionerade hytter?

– Motorsågen är grunden i jobbet. Dessutom kommer behovet av manuell röjning och huggning att öka, svarar Jarl.

På Helgesbo finns en Solosåg. Den används för att demonstrera hur stora sågverk sönderdelar stockarna och för att undersöka sambandet med hur trädet ser ut på rot och virkets kvalitet. Dessutom utnyttjas den för att ta fram byggnadsmaterial, bland annat till broar ute i skogen.

Skolans erfarenhet är att Solosågen är säker. Den stora risken är huggning, kvistning och aptering av träden. Varje år ska

Jag ska bara...

– Skyddsutrustningen ska på även om du bara ska kapa en gren, säger Jarl Carlsson, lärare i motorsågning, här med eleverna i årskurs ett på Helgesbo skogsbruksgymnasium.

das åtskilliga svenskar av motorsågar och några så svårt att de avlider. Efter Gudrun har elva personer förolyckats.

STRUNTAR I SÄKERHETEN

Störst risk löper nybörjaren och det spelar ingen roll om motorsågen är stor eller liten.

– Kedjan är lika vass på en liten elsåg, varnar Jarl.

Farligast av allt är orden "jag

ska bara...". Det spelar ingen roll om du bara ska kapa av en gren eller göra två snitt i en stock hemma på vedbacken. Kastar sågen så gäller det att ha rätt skyddsutrustning.

Visst kan det kännas färgigt att dra på sig skyddsbyxor och stövlar, hjälm, visir och handskar för ett kort "brum". Men pikar lär du bara få från folk som aldrig hört talas om skyddsbyxor.

– Alla som kan hantera en motorsåg vet hur viktigt det är med säkerheten, säger Jarl.

TRE KEDJOR ÅT GÅNGEN

Motorsågen ska vara i gott skick och kastskyddet i funktion. Vass och rätt filad kedja är viktigt för säkerheten.

– Ta med tre kedjor ut i skogen. Ge kedjan en lätt filning vid varje tankning och byt när det

inte längre hjälper, säger Jarl.

– Det är svårt att fila ordentligt med kalla händer. Vänta med det tills du kommer hem.

Vi har tidigare skrivit om huggningsteknik här i Nysågat. Det finns även bra böcker i ämnet. Men Jarl rekommenderar en kurs i motorsågning.

– En utomstående instruktör har lättare att se vilka fel du gör och hjälper till att korrigera dem.

LÄRK ÄR FAVORITEN

Helgesboskolan har ett förflutet som försöksgård i Skogsvårdsstyrelsens regi. I början av 1960-talet planterades gran med olika metoder och på olika avstånd. Ett av provbestånden blåste ned i samband med Gudrun. Här finns erfarenheter att hämta för återplanteringar.

– Plantorna får inte stå för nära varandra. Då kommer vissa träd att dö. Om de planteras för glest, växer träden för fort. Kvaliteten försämras och de klarar inte stormar lika bra, säger Jarl.

Själv har han en favorit för återplantering och det är lärk. Ett stenkast från det stormfällda området finns ett bestånd av hybridlärk. Träden är spikraka och granna, perfekt material för en Enlosåg. Varför de klarade stormen går inte att säga bestämt, men lärken har ett rotsystem som liknar furans och trädet fäller barren varje höst, vilket minskat vindfånget.

– Lärk är dessutom fantastiskt att såga. Det är nästan bara kärnved, säger Jarl Carlsson.

Smart-Holder®
Design Protected Patented

Smart-Splitter®
Patented

Såga och klyv din ved

Enkelt,

Effektivt

och Säkert !

AGMA AB

Götgatan 6 B, 90327 Umeå

Tel: 090-13 86 50, Fax: 090-13 86 51

e-mail: smart@agma.com

Web: www.agma.com

Tillgång till bra virke är uppfinningarnas moder

Hur mycket pengar sparar man på att såga själv? Frågan är fel ställd. Rätt fråga är hur mycket mer som blir byggt tack vare tillgången på prima virke till låg kostnad.

Beviset för den saken är Bo Andersson i Nykvarn och hans vapendragare Harry Nyberg.

För 25 år sedan flyttade Bosse med familj till Kolarstugan i Nykvarn, drygt en mil väster om Södertälje. Det var ett litet hus från 1700-talet i dåligt skick med tillhörande skog. Sedan dess har han sågat och byggt, sedan fyra år med hjälp av en Solosåg M7.

Först rustades stugan och byggdes ut till en rejäl villa, med 1700-talets charm bevarad. Sedan följde en liten verkstad som bara blev större och större och numera har en andra våning med en stor lägenhet där dottern med familj bor. Det har också blivit ett rejält garage, ett lusthus och en utbyggd jordkällare. Bland annat.

Jordkällaren är ett bra exempel på effekterna av en Solosåg. Den var en traditionell modell med ett litet tak. Taket hade tjänat ut, men istället för att bygga som förr, blev det en hel stuga ovanpå jordkällaren.

STORSÅGNING EFTER GUDRUN

Om teorin håller att tillgången på virke lägger grunden för stordåd, så ligger Bosse i startgröparna för något riktigt stort och minnesvärt.

Till Kolartorpet hör fyra hektar skog. Förra vintern fälldes det som återstod av stormen Gudrun drygt 150 träd, det mesta prima sågtimmer.

– Det var för bra för att klyvas upp till ved, säger Bosse.

Han var väl förberedd. I såghuset fanns en Solosåg med el-sågaggregat och matning. Till sågen hör ett rejält stockbord och en travers för att lyfta och vända på stockarna. Traversen är av egen konstruktion och består av en stålbalk i taket och en så kallad telfer, ett lyftdon med elmotor.

– Jag köpte telfern som skrot för 20 kronor, avslöjar Bosse.

Men det viktigaste av allt var kamraten Harry Nyberg med förflutet på sågverket i Rundvik, Masonitens stamort på jorden.

Bosse och Harry sågade varje dag och virkeshögarna bara växte. Allt lades upp på strö i prydliga virkespaket, 1 x 1 meter i fyrkant och 4,5 meter långa. Paketen ställdes i sin tur på medar av samma typ som stora sågverk använder. Det är en bra metod att skapa ett plant underlag och garanterar att luften får fritt tillträde även underifrån.

JOBBAR I EGEN TAKT

Under några vårmånader sågades runt 500 stockar, vilket blev 20 virkespaket. Men det skulle bli ännu mer. Även grannarna behövde hjälp att röja upp på sina fastigheter.

Storsågarna kom till undsättning med en veterantraktor av märket Bolinder Munktell och egenhändigt konstruerad och byggd timmervagn.

Duon har gått på långsemer, men det är tveksamt om särskilt många ungdomar hänger med i svängarna när Bo och Harry sätter igång. Ändå tycker ingen av dem att det varit särskilt ansträngande.

– Vi jobbar i vår takt, folk kommer förbi för att prata och så tar vi många kafferaster, säger Harry.

Bosse nickar instämmande och lägger till:

– Det är ett rent nöje att såga med så trevligt sällskap. Jag tänker fortsätta så länge jag kan stå upprätt.

VIRKE I TOPPKLASS

Det märks att Bosse och Harry är vana att arbeta med skog och trä. Virket är av allra högsta kvalitet och knappt en plank eller bräda har slagit sig under torkningen.

I paketen finns mycket prima snickerivirke, en del av det fyrsidigt kvistfritt. Vilket kommer väl till pass i Bosses välutrustade

snickarverkstad. Han har ett förflutet som både byggnads- och möbelsnickare och har tillverkat en hel del möbler genom åren.

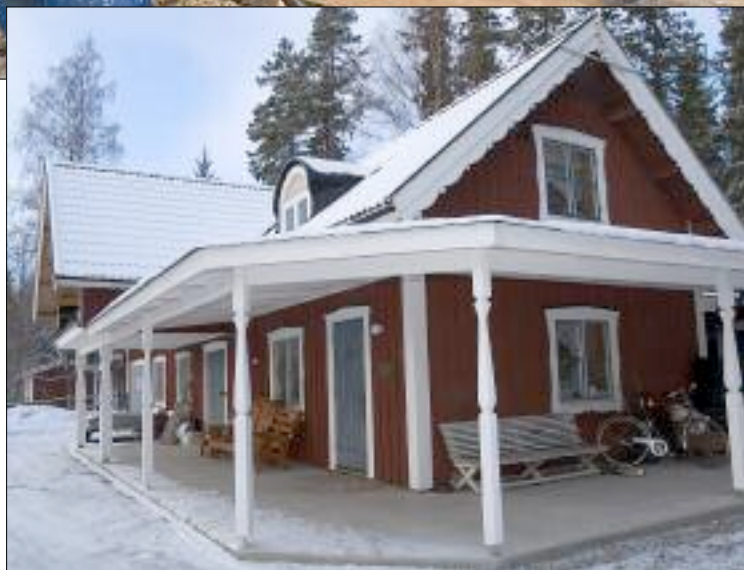
Men vad ska de använda allt virke till?

– Det vet vi inte, svarar Harry och skrattar.

Men en sak är säker, virket blir inte liggande utan kommer att omsättas i nya projekt. Tillgång på prima virke i stora mängder är som bekant dådkraftens och uppfinningarnas moder.

Bo Andersson och Harry Nyberg har en bra arbetsplats, med rejält stockbord, en telfer för att lyfta stockarna och spånutsug på sågaggregatet som blåser spånet direkt till en täckt vagn.

Huset började som en liten snickarverkstad. Det senaste projektet är den vilda västerninspirerade verandan.

Så här såg det ut på gården när det sågades som mest.

Foto: Privat

Hyveln tog över på Mossels Såg

Sven-Ove Eriksson hyvlar allt trä runt fönstren som syns på bilden till Mockfjärdsfönster på sin Logosol PH260.

Sedan 1993 driver Sven-Ove Eriksson Mossels Såg i Dala Floda. För fyra år sedan köpte han en panelhyvel som komplement till sågverket.

– Idag är hyveln huvudverksamheten och sågverket kör jag bara när det lönar sig, säger Sven-Ove.

Sågverket startades i början av 1970-talet av Sven-Oves far, som ersättare till mjölkkor. Han skaffade en sågbänk, en Säterbänk, där han förädlade egen skog som kördes fram med häst. Det höll han på med i tio år.

Tio år senare började Sven-Ove fundera på att överta föräldragården och driva eget rörelse. Tanken var att starta sågbänken, men den var för gammal och farlig. Istället investerade han i ett modernt cirkelsågverk och drog igång verksamheten 1993.

– Från början var tanken att jag skulle legosåga, men kundernas efterfrågan gjorde att sågverket utvecklades till en byggmaterialhandel, berättar Sven-Ove.

ASP OCH BJÖRK

Marknaden för råsågat virke minskade stadigt. Kunderna ville ha firsidigt hyvlat, paneler och lister. Därför kompletterade han sågverket med en Logosol PH 260 för fyra år sedan. Hyvelmaskinen blev en långt bättre investering än vad han hade vågat hoppas på.

På Mossels Såg i Dala-Floda står cirkelsågverket stilla för det mesta. Sven-Ove Eriksson jobbar mest med panelhyveln, Logosol PH260. För yrkesmannen lönar det sig bättre att hyvla.

– Tiden räckte inte till för att både såga och hyvla. Idag köper jag in det mesta virket som jag säljer och förädlar, förklarar han.

Sågverket startas bara när det är lönsamt. Som nu när han fick tag i ett parti med stamblock, fura av allra högsta kvalitet. Virke av den klassen är svårt, närmast omöjligt, att köpa från stora sågverk. Sven-Ove ser fram emot att såga stamblock.

– Det är en speciell känsla när klingan skär igenom kvistfri fura, säger han.

Från den egna skogen hämtar han mest björk och asp. Det är

efterfrågat virke som kan vara svårt att få tag på genom de vanliga kanalerna. Sven-Ove har för kunders räkning tagit hem sågad asp till bastulavar.

– Butikspriset på asp är idag runt 12 000 kronor per kubikmeter, berättar han.

Asp är inte helt lätt att såga. Det har en tendens att slå sig. Sven-Oves råd är att såga okantat och torka med last. När virket är torrt sågas det till slutlig dimension.

MIDJA TILL HUSET

Det han uppskattar allra mest är att stå vid hyveln och fundera ut nya profiler. Det är också lätt-

sammare och mer lönsamt än att såga.

Hans senaste projekt är en grov midjelist som är tänkt att avdela husfasader. Sådana midjelister användes förr för att spara på virket och slippa skarvar i fasaden. Men det blir också estetiskt tilltalande och blir allt mer efterfrågat.

– Det går inte åt så många meter på ett hus, så kunderna är beredda att betala lite extra, säger Sven-Ove.

Specialhyvlingen är en av förklaringarna till att Mossels Såg numera är den enda byggvaruhandlaren i Dala-Floda med omnejd. Men det betyder inte att han är utan konkurrens. Lågrprisvaruhusen några mil bort lockar, men de erbjuder bara standardprodukter.

FÖNSTER FRÅN MOCKFJÄRD

Kunderna är av tre kategorier. Det är gör-det-självare, lokala snickare och industri. Den sistnämnda kategorin är i huvudsak en kund, fönsterfabriken i grannbyn Mockfjärd.

– Jag hyvlar allt virke som används på fasaden runt fönstren. Det är både standardprofiler och specialjobb för enskilda objekt, berättar Sven-Ove.

På väggen till såghuset har han satt upp två "fuskfönster". Runt dem har han spikat upp de olika produkterna som går till Mockfjärdsfönster. Trots att det bara är standarddetaljerna som visas, är det en hel del produkter.

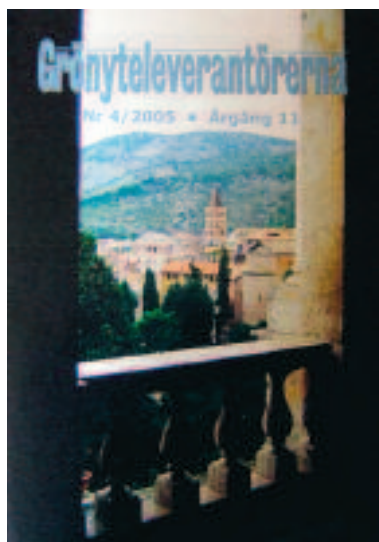
– Det bästa med Mockfjärdsfönster är deras höga kvalitetskrav. Att ha en så krävande kund är väldigt utvecklande, anser Sven-Ove.

Det här betyder också att Sven-Ove Erikssons prestationer med sin Logosol PH 260 inte bara är tillgängliga för boende i Dala-Floda. Alla som köper ett Mockfjärdsfönster får sitt hus prytt av Mossels Såg och en Logosol PH260.

Midjelist runt huset är något som kunderna gärna betalar extra för.

Vi träffar dina kunder, på grönytorna

Vi skickar gärna en pdf-fil med info om tidningen

Sälj mer

Annonsera hos oss i tidningen och på nätet, www.gronyte.com

Nå dina kunder

- i kommunerna
- i kyrkogårdsförvaltningarna
- på fastighetsmarknaden
- i golfklubbarna
- hos entreprenörerna

Tidningen
GRÖNYTELEVERANTÖRERNA
Vasagatan 20
682 30 Filipstad
Tel/fax 05 90-10 260
redaktion@gronyte.com

Kolla också www.gronyte.com, leverantörsregistret som har 200 proffsbesökare varje dag.

Grönyteleverantörerna
Fritid &

Vägverket föll för konstfullt sågade bänkar

Som pensionär lever Lennart Carlås ut sin konstnärliga sida.

Det uppskattas av alla inklusive Vägverket. Han har nyligen levererat fem bänkar till pausplatser.

Sådana bänkar kan bara göras av en konstnär utrustad med en Solosåg.

Lennart Carlås när han täljer en skulptur i miniformat.

Lennart arbetade tidigare som slöjdlärare och ägnade sig åt konsten på fritiden. Han arbetar i trä och metall, skulpterar och har smyckat flera kyrkor med sina verk.

Mest fantasieggande för betraktaren är hans miniskulpturer av skogens djur, i första hand älgar och rådjur. Här krävs ett förstoringsglas för att se alla fina detaljer.

Kontrasten är stor till den Solosåg han använder för framställa material till allt från miniskulpturer till bänkar och hela hus.

– Det roligaste momentet är faktiskt sågningen. Det är andaktsfullt att öppna en stock och mötas av flammig björk. Då stannar jag sågen och bara njuter, säger Lennart.

BÄNKAR MED FORMER

Lennart och hustrun Birgitta bor på gården Mörndre utanför Lennartfors. Det ligger i norra Dalsland där Vägverket tillsammans med byalagen driver projektet Dalslands Vägmiljöer för att lyfta fram naturen runt vägarna och skapa trivsamma miljöer.

Lennart ritade en bänk i trä för rastplaster och lämnade in till Vägverket. Förslaget motogs mycket positivt och fem exemplar beställdes. Dessa tillverkades med hjälp av Solosågen och finns nu, till bilisternas förtjusning, på plats.

Med hjälp av underlägg mellan stock och stockhylla har Lennart sågat i olika vinklar och skapat mjukt rundade former. Vägverkets krav på lättillgänglighet och handikappsanpassning har varit riktlinjer för tillverkningen.

NYSÅGAT GULD

Hemma på gården finns flera hus byggda med samma känsla.

Det senaste är en timrad stuga kallad Kojan. Det är ett av tre hus på gården som hyrs ut till turister och för konferenser.

Kojan är av typen eldpallsstuga och inspirerad av vikingatiden. Den ser uråldrig ut men är nytimrad. Över dörren vakar draken Fafne och ovanför honom sitter hornen från den största highlandstjur som funnits på gården.

Det senaste projektet är ombyggnaden av ett vedskjul till utställningslokal. Efter det tänker Lennart sluta bygga hus, han har ett tjugotal stora och små på sitt samvete, och ska koncentrera sig på konsten.

– Men såga tänker jag inte sluta med, säger han bestämt.

– När jag hittar något riktigt fint så ropar jag till Birgitta att hon ska komma och titta på nysågat guld.

Vägverket föll för Lennart Carlsås solosågade bänkar. Här är en av fem inköpta, på en rastplats i Dalsland.

Foto: Lennart Carlås

Den här timrade kojans är det senaste verket med solosågen. Ovanför dörren vakar vikingadraken Fafne.

Krokiga träd inspirerar konstnär

I ett stort hus på skånska landsbygden bor konstnärsparet Claus och Gunhild Becker. Där skapas fantastiska ting med inhyrda får och en Solosåg.

Huset ligger en bit utanför samhället Ludvigsborg, mellan Höör och Hörby i mellersta Skåne.

En gång i tiden låg här en gård och paret Becker har elva tunn-

land mark. Barnen är numera utflugna, men det stora huset kommer till stor användning ändå. Både Gunhild och Claus har fritidssysselsättningar som kräver en hel del utrymme.

Den här och många andra skulpturer började som en krokig stam på en Solosåg.

Foto: Claus Becker

Gunhild skapar i tovad ull. Vackra tavlor och bonader i olika storlekar pryder väggarna i ett av rummen, och hakas ner vid försäljning eller utställning på annan ort. Claus är slöjdare och snidar fantastiska figurer i trä.

LÅNADE FÅR

Till vardags arbetar Gunhild som speciallärare, men all fritid går åt till hantverket. Paret har fått till låns på sommaren, för att hålla markerna rena och fina. Fåren klipps och ullen tovas.

Gunhild väljer ut den snyggaste ullen, och eftersom den finns i ett sådant överflöd är det inte svårt att få tag i riktigt vackert material till tavlorna.

Claus jobbar för Farmartjänst och hyrs ut till företag inom bygg, skog och måleri. Det fungerar ungefär som Manpower, fast med praktiska tjänster istället för kontorsupdrag.

Även Claus viker all sin fritid åt skapandet. Han köpte en Solosåg för ett par år sedan, och kan nu själv såga till sina stammar hemma i Ludvigsborg.

– Vanliga sågverk tar bara raka stockar”, säger han.

Dessutom slipper han stressen det innebär att vara beroende av sågverkspersonalen, som vill jobba med snabba beslut och raka stammar.

HÅLIGHET MOT SPRICKOR

Claus stockar är allt annat än raka, och det är svårt att fatta snabba beslut när man befinner sig i en skaparprocess. Så småningom växer skulpturer fram med hjälp av verktyg, som kan vara allt ifrån motorsåg till sandpapper.

De stora figurerna delas se-

Konstnärsparet Gunhild och Claus Becker.

dan på mitten och holkas ur för att inte spricka. Så småningom är det dags för finputsning och en ny, vacker skulptur skapats.

På fredagarna är paret Becker lediga från sina ordinarie jobb. De börjar med att helgstäda huset, och sedan tar skapandet över.

– Man kanske borde ta det lugnt på fredagen och passa på att vila, men vi prioriterar hellre vårt skapande”, säger Claus.

Ateljén är alltid öppen när Claus och Gunhild är hemma. På sommaren kommer det mycket danskar, holländare och tyskar för att se på konsthantverken, men den stora händelsen är påskrundan. Då åker spekulanterna runt för att titta, och kanske köpa. Dessa dagar har man öppet extra länge.

– Det kommer mycket folk, påskrundan är rena rama julafton för konstnärerna i Skåne, berättar Claus Becker.

Beckers gruva har en hemsida där de visar sina alster, men bäst är det förstås att se skapelserna med egna ögon. www.beckers-gruva.com

Sågning är kultur

Varje tidning av betydelse har en kultursida. Det borde även Nysågat ha, insåg vi efter att ha studerat kundregistret. Här finns många slöjdare och konstnärer, amatörer och proffs, som tar fram material med hjälp av Solosågen.

Varför Solosågen är så spridd i kulturella sammanhang inser man efter ett besök på en brädgård. Fura och gran, men inget mer. En, lind, rönn och andra spännande träslag lyser med sig frånvaro.

Det lövträ som finns, är utvalt för att motsvara konstruktionsmässiga krav. Spännande mönster, kvistar och annat med konstnärlig höjd sorteras bort.

Varsågod, här är Nysågats första kultursida.

PROVA PÅ GRATIS

2 nummer av

Tidningen som

- innehåller intressanta artiklar om dagens lantbruk
- redovisar klubbade objekt på maskinauktioner
- presenterar produktnyheter
- skriver om olika teman
- fixar roliga tävlingar och utlottningar

Ja tack, jag provar 2 nummer av LantbruksMagasinet gratis!

Namn:.....

Adress:

Postnummer:.....

Postadress:.....

Telefonnummer:.....

Posta eller faxa in talongen. Fax 0651-133 33.

Frankeras ej.
Svenska Media AB
betalar portot

Svenska Media AB

SVARSPOST

Kundnummer 901 444 900
827 20 LJUSDAL

Kärnfura lika tåligt som lärk!

Lärk lyfts allt oftare fram som ett alternativ till impregnering. Nu visar forskning att det finns ett träslag som är lika tåligt mot röta: Kärnfura.

Röta är virkets värsta fiende, i synnerhet när trä används under mark. Lösningen har varit att pumpa in arsenik och andra gifter. Miljöskandaler i massor visar att det inte är någon bra metod.

Istället har blickarna riktats mot lärk, i synnerhet av sibiriskt ursprung. Lärk anses av många vara mer röttålig än kärnfura och ett fullgott alternativ till tryckimpregnering.

Men hur tålig mot röta är lärk? I höstas avrapporterades ett sexårigt forskningsprojekt i ämnet. Med finansiering från Nordiska rådet har forskare från hela Norden plus Baltikum arbetat med projektet. Sverige representerades av SLU, Sveriges Lantbruksuniversitet. De två viktigaste slutsatserna är:

- Kärnfura är lika motståndskraftig som lärk.
- Trä är inget bra material för användning under mark.

Ovan mark är både lärk och kärnfura förträffliga material. Använt på rätt sätt, med rätt behandling och ett bra underhåll klarar sig träslagen i många hundra år i fasader, fönster och annat utomhus.

Under projektet har ett större antal provstavar av lärk av olika ursprung placerats med markkontakt och ovan mark på två platser i Sverige, i Ulltuna och i Simlångsdalen utanför Halmstad.

Som jämförelse användes stavar av kärnfura från Gotland och Uppsala, gran, splintved av fura samt tryckimpregnerad fura.

AV NATUREN IMPREGNERAT

Tryckimpregneringen klarade sig bäst, men inte heller den är oförstörbar. Som god tvåa kom kärnved av lärk och fura. Det skilde inget mellan provstavarna från Uppsala och Gotland.

Förklaringen till den goda beständigheten är att båda träslagen av naturen är impregnerade med hartser och andra ämnen. Livslängden för obehandlad kärnved av lärk och fura i kontakt med mark befanns vara 8-9 år.

Lärk har dock ett försprång jämfört med fura. I synnerhet den sibiriska lärken har en högre andel kärnved, i vissa fall 90

procent. I vanlig svensk fura är kärnandelen ungefär hälften. I Sverige är det svårt att få tag i fura med hög kärnandel, vilket är förklaringen till att allt mer lärk importeras till Sverige.

SMÅSKALIGT PRIVILEGIUM

En lägre kärnandel är inte bara till nackdel. Hartserna gör det svårare att bearbeta och ytbehandla virket. Därför är splintveden bättre för användning inomhus i snickerier, lister, paneler och möbler.

För landets solosågare är det här goda nyheter. I varje fura finns både det mest röttåliga virket och det bästa materialet för snickerier. Industrin klarar inte av att säga fram fura med bara kärnved. Det är ett privilegium för den småskalige sågaren.

Men att använda trä under mark, utan att förgifta miljön, kan man glömma, oavsett om träslaget är fura eller lärk.

Alternativen till farliga kemikalier är att byta ut staketstolparna efter 10-15 år eller göra som förr, använda sten.

Tätvuxen lärk från Sibirien på landets största lärksågverk Ansgarius Svensson. Nu visar forskning att svensk fura är lika röttålig.

Finland satsar på odling av asp

Asp blir allt mer efterfrågat. Så efterfrågat att skogsägare i Finland planerar att börja plantera ett träslag som av många betraktas som skräpskog. Sanningen är att asp är ett förträffligt träslag, sällsynt lämpat för Solosågen.

I förra Nysågat berättade vi att Logosol "adopterat" asp. Syftet är att lyfta fram ett utmärkt träslag med oförtjänst dåligt rykte. Asp är tillgängligt för den som inte har egen skog och finns över hela Sverige.

Asp har flera stora fördelar. Det är fritt från kåda, har lite kvist och är förvånande beständigt mot röta utomhus, vid användning ovan jord. Hittills har asp mest kommit till användning som bastulavar, eftersom träslaget låga värmeledande förmåga har en välgörande inverkan på de aktere regionerna.

Men det är inte bara Logosol som upptäckt asp, långt därifrån. I Finland smids planer att dra igång planteringar av asp, för att täcka växande efterfrågan i Finland och utomlands.

På samma sätt skedde för många år sedan när finländska företag upptäckte att björk är ett förträffligt träslag för möbler, inredning och plywood. När vi i Sverige nedkämpade björk med gifter, planterades den i Finland.

PLANTERA OCH AVVERKA

I Finland pågår även utveckling av nya förädlingsmetoder av asp. Lunawood är ett företag som arbetar med termoträ, vilket är värmebehandling som ger ett förbättrat rötskydd och ger träet en mörkare färg som påminner om regnskogsvirke.

På Ludawoods hemsida läser vi att asp lämpar sig mycket bra för termobehandling. Det blir vackert, lätt och tåligt. Du som är intresserad kan läsa mer på www.lunawood.fi.

Du som har en Solosåg och tillgång till asp, kan hänga på finländarna och använda asp till mer än ved. Odling är inte heller någon dålig idé.

I Finland räknar man med att det tar 35 år för en asp att bli fullvuxen.

Inte nog med att asp har många goda egenskaper, det är ett av de få nordiska träslag som samma person kan plantera, avverka och förädla.

Partiet av det rätta virket!

Fotograf:
Erik Bratthall

centerpartiet.se/angermanland

Hela familjen sågar och bygger

När Ulf Linderbäck startar Solosågen, då kommer hela familjen till undsättning.

Utom när hustrun Lena utfärdar byggstopp.

– Vi kan inte såga och bygga hela tiden, säger hon.

Utan byggstoppen hade det inte varit en ledig stund sedan 1987 på gården Nedre Ryda i södra Östergötland. Det året flyttade Ulf och Lena in i det nyrenoverade boningshuset tillsammans med barnen Fredrik, Henrik, Emma och Markus.

– Ingen hade bott här sedan 1940-talet och huset var riktigt nedgången, berättar Ulf.

Ingen hade heller rört skogen på mer än 40 år, så där fanns både material och finansiering för upprustningen av huset. Resultatet blev så bra att det fick pris av byggnadsnämnden i Kinda kommun som ett föredömligt byggprojekt.

DOLDA VÄRDEN I SKOGEN

För det första bygget anlätades hantverkare, men hela familjen var engagerad i projektet som gav mersmak.

Det visade också på de dolda värden som finns i skogen, vilket ledde till att Ulf för tio år sedan gick ihop med två grannar och köpte en Solosåg.

Sedan dess har det sågats – mycket. Så mycket att Lena emellanåt ser sig tvungen att utfärda byggstopp. Men även då funderar Ulf och barnen, som numera är vuxna, på vad som ska byggas härnäst.

Vid Nysågats besök lades sista handen på det senaste projektet. Ett gammalt timrat magasin har rivits ned och byggts upp igen och rustats för att bli gäststuga för barn och vänner på besök. Däremellan är det tänkt att hyras ut till turister.

– Förra året kompletterade vi solosågen med en timmerfräs. Den fungerade perfekt för att tillverka nytt timmer till huset, säger Ulf.

HÄRLIGA FAMILJEPROJEKT

Hela familjen har varit engagerad i bygget. Sönerna har hjälpt till att såga och bygga, Lena och Emma har vandrat runt i skogen och samlat mossor till drevning.

– Det är härligt med projekt som engagerar familjen, säger Ulf och får instämmande nickar från Henrik och Fredrik.

Sedan börjar herrarna i familjen att diskutera nästa äventyr. Drömmen är en flotte med bastu i sjön Åsundet, som ligger några hundra meter från gården. Där har man redan byggt en liten stuga med stor brygga av det egna virket. Men här har Lena lagt in en reservation.

– Jag vill hellre ha en bastu här på gården, säger hon.

Ulf hakar på med att det båda kan bli ett spa hemma på gården och en bastuflotte. Byggmaterialet är ju inga problem.

Både Lena och Ulf arbetar som lärare, Ulf på gymnasiet och Lena inom vuxenutbildningen. Båda ser livet på gården

Hela familjen Linderbäck är engagerade i sågning och husbyggen. Fr v Henrik med katten Semlan, hans flickvän Paula Stenfors, Lena, Ulf och Fredrik framför det senaste solosågade projektet.

som en viktig avkoppling från arbetet.

– Sågning är den bästa av-

koppling som man kan tänka sig, säger Ulf.

GÄSTER FRÅN HELA VÄRLDEN

Byggandet skapar även intäkter. På gården finns en stuga som hyrs ut året runt till turister. Hit kommer tyskar, amerikaner, polacker och en och annan svensk för att njuta av den storslagna naturen och för att fiska i Åsunden, en sjö som står i förbindelse med de sju världshaven. Kinda kanal, en utlöpare till Göta kanal, mynnar ut i Åsunden.

– Vi har fått vänner för livet genom uthyrningen, säger Ulf.

Den som vill veta mer om familjen Linderbäck kan besöka deras hemsida, www.linderback.com.

Bygge av solosågad brygga.

Ulf, Fredrik och Emma vid den första resta väggen. Stocken i botten är solosågad och timmerfräst.

Foto: Familjen Linderbäck

JiLU/Tema TRÄ - En arena för värdeskapande träförädling

Här finner regionens landsbygdsföretagare kompetens för utveckling av nya träprodukter inom området hus, hem och trädgård. Här stimuleras till nya träförädlingsföretag bland regionens jord- och skogsägare. Inom temat bedrivs utbildning, kuvösverksamhet och projekt.

PROJEKT inom Tema TRÄ

"Hus, Hem o Hage" är ett Interreg-projekt mellan Sverige och Norge. Syftet är att verka för ökad småskalig träförädling inom produktområdena hus, hem och trädgård.

"Centrum för Sunt Träbyggande", CST är ett Mål 1-projekt där insatserna riktas mot att bygga upp en miljö och en infrastruktur inom träutbildningsområdet för att utveckla kompetensen i massiv träbyggnadsteknik. Målgruppen är traditionella byggmästare och andra träintresserade landsbygd-företagare. En maskinlinje för timring kommer att installeras samt 3D - CAD- program för produktionsberedning av bl.a timmerhus.

JiLU ingår i Jämtlands läns landsting

Projektet finansieras av Jämtlands läns landsting och EU:s strukturfonder

• Temaledare Jan-Anders Eriksson • Rösta • 830 43 Ås • 070-524 91 51 • 063-14 73 81 • jan.a.eriksson@jil.se •

www.jilu.se, www.tematra.se

Lena i Tärnaby för arvet vidare efter timmermannen Johan August

Johan August var en skicklig timmerman. Flera av hans hus finns kvar i trakten runt Tärnaby. Nu har Lena Östergren bestämt sig att föra arvet vidare.

– Johan August var min farfars bror och jag har varit intresserad av timring hela livet säger hon.

Första steget tog hon i höstas genom att köpa en Solosåg och gå på timringskurs hos Logosol.

Lenas pappa drev ett litet sågverk i byn Lövlund ett par mil från Tärnaby.

Pappa ansåg att timringen tillhörde gammelvärlden efter att ha växt upp med timringskunnig far och fabror. Här skulle byggas på modernt vis med sågat virke.

– Pappa tog ofta med mig ut i skogen när jag var liten. Han byggde kojor åt mig och lärde mig massor, berättar Lena där

hon sitter vid köksbordet i familjens villa i Lövlund, granne med föräldrahemmet.

HJÄLPTE PAPPA SÅGA

När hon var tolv år gammal så tyckte pappa Holger att hon var stor nog att hjälpa till med sågningen. Under några år fick hon en gedigen skolning i sågandets ädla konst. Men helst ville hon lära sig att timra.

– Jag ville timra en koja vid

– Nu ska kojan vid sjön bytas ut mot den timmerstuga som jag tänkte mig från början, säger Lena Östergren. För att det skulle gå snabbt köpte hon en stomme som byggdes på timringskursen som hon gick i höstas. Därefter ska hon såga, fräsa och timra själv.

sjön. Pappa tyckte att kojan var en bra idé, men timring, det var inget som han tyckte att jag skulle hålla på med, minns Lena.

Kojan blev verklighet, men den byggdes av sågat virke.

Åren gick, Lena utbildade sig

till tandsköterska, men fortsatte att hjälpa till på sågverket och byggde även ett hus åt sin familj och sedan ett stort garage, som delvis består av material från en jättelik transportlåda för maskineri till ett vattenkraftverk i närheten.

Holger gick bort för några år sedan. En tid innan övertalade hon pappa att dra igång sågverket.

– Vi hade några fina dagar vid sågen. Det är ett minne som jag bär med mig, säger Lena allvarligt.

– Jag tror att Lena redan kan det mesta om sågning, säger PA Frohm, som lovat hjälpa Lena Östergren och hennes son Anton att komma igång med sågning och timring. Det väntar generationsväxling i Tärnaby när snön runt Solosågen smälter undan framåt våren.

GICK KURS I TIMRING

Intresset för timring har hon behållit och i höstas bestämde hon sig för att göra allvar av drömmen. Hon gick på timringskurs hos Logosol i Härnösand. Hon var den enda kvinnan på kursen, men det visade sig inte vara någon nackdel.

– Alla hade samma intresse och det där med kvinnor och män spelade ingen roll. Det var en fantastisk stämning på kursen, mycket tack vare läraren Tycko Lo. Bara hans berättelser gjorde det värt att gå kursen, säger Lena.

Under kursen bestämde hon sig för att köpa en Solosåg med elsågaggreget, för att prova på sågningen och i nästa steg komplettera med ett timmerfräs. Och för att snabbt komma igång med timringen köpte hon den stomme som kursdeltagarna byggt och ett antal färdigfrästa block.

– Till våren ska vi ersätta kojan nere vid sjön med ett timmerhus, säger Lena.

Maken Anders Ögren och söner Anton och Kristoffer är vana vid Lenas brinnande intresse för sågning och timring. Anders är mer intresserad av finnickier och överlåter grovattgörot till hustrun. Och så här säger den äldste sonen Kristoffer.

– När hon inte bygger så möblerar hon om.

Kristoffer är mer intresserad av maskiner och har nyligen tagit körkort för lastbil. Lillebror

PA Frohm i Rönnbäck utanför Tärnaby granskar sitt senaste verk, en timrad bastu vid sjön.

Anton, som går i gymnasiet i Lycksele, delar däremot sin mammas intresse. Som liten var han hemma hos morfar en dag i veckan och fick en rejäl dos av trä och sågning. Han har bestämt sig för att lära sig att timra och föra arvet efter Johan August vidare.

I grannskapet finns också en länk mellan Johan August och Lena. Det är en av de mest rutinerade Solosågare P A Frohm, som presenteras i en separat artikel.

Till våren blir det sågutbildning för Lena och Anton hemma hos PA.

– Jag tror inte att Lena har så mycket att lära sig av mig. Holger var en duktig sågare och hon lärde sig nog det mesta av honom, säger PA som även har ett och annat att bidra med när det gäller timring.

BEVARAR GAMMAL KUNSKAP

Det gamla sågverket finns kvar, en eldriven järnbänk av märket ARI. I början drevs den med en dieselmotor och drogs mellan byarna av två hästar för sågning på plats.

– Tänk vad det hade underlättat om Solosågen hade funnits redan när motorsågen kom på 1950-talet, säger Lena som tycker att Solosågen är både enklare och säkrare att arbeta med.

För henne är sågning och timring ett sätt att bevara gamla kunskaper. Hon gör samma sak även på andra sätt. Bland annat är hon aktiv i Tärnabys teatersällskap och skrev pjäsen "Vatufall" som handlar om tiden då vattenkraftverken byggdes runt Tärnaby på 1950-talet. Gruppen har nyligen turnerat i Västerbotten och Norrbotten med pjäsen.

Teater och timring – målet är detsamma, att bevara kunskaper från förr.

I Rönnbäck utanför Tärnaby bor en av Sveriges mest rutinerade Solosågare.

Han presenterades i det allra första numret av Nysågat. Då skakade många på huvudet åt hans bedrift att såga allt virke till en villa med det motorsågsdrivna sågverket.

– Det var nog många som tyckte att jag var galen, säger Per Alrik Frohm, av vännerna kallas PA.

Under Solosågens första år var det många som skrattade åt den märkliga konstruktionen, även P A Frohm som ändå blev en av Logosols första kunder.

Allt började med att han lejde bort sågningen och fick tillbaka virke med dåliga mått.

– Det kom förbi en karl som tittade på virket, skakade på huvudet och berättade att jag kunde göra bättre själv med ett motorsågsdrivet sågverk, minns P A.

En tid senare, det här var i slutet av 1980-talet, besökte han skogsmässan Nolia, hittade Solosågen och beställde en direkt.

EN VINSTAFFÄR DIREKT

– På den tiden var Solosågen inte så välpaketerad som idag. Allt var instoppat i linjalen utom motorsågen. Det blev stor uppståndelse i Tärnaby och snart visste alla att det konstiga paketet, det var mitt nya sågverk.

PA lyssnade inte på gliringarna utan började såga. En dag kom en man förbi, stannade till och synade högen med plankor och bräder. Han berömde det fina resultatet och frågade hur

mycket sågverket kostade.

– När han fick veta priset, påstod han att sågverket redan hade betalat sig och att allt i fortsättningen skulle vara ren vinst, berättar PA som inte trodde på det.

– Han tittade på mig och undrade om det var länge sedan jag besökte ett byggvaruhus.

Sedan den dagen har han inte köpt en endaste plank, bräda eller panel.

Allt tillverkar han själv av egen skog och har även tagit med sig Solosågen på biltaket för att hjälpa barn och bekanta i Värmland, Stockholm och Umeå att såga.

BASTU OCH ASP

– Solosågen är det bästa som jag någonsin köpt, säger han bestämt.

PA Frohm är inne på sin andra Solosåg, en M5 utrustad med elsågaggregatet E5000. Den egenhändigt sågade villan har fått sällskap av flera andra hus med samma ursprung, däribland ett stort dubbelgarage med verkstad.

Det senaste projektet är en

timrad bastu vid sjön. Den är byggd av rundtimmer på gammal sätt och allt virke inne och ute kommer från Solosågen, även aspen till paneler och lavar.

– Asp är ett bra träslag, säger PA som tipsar om att det slår sig mindre vid torkning om man skivar stocken och torkar den okantad.

Idag har PA hunnit bli 70 år och firar om några år 20-årsjubileum som Solosågare. Han fortsätter att såga och bygga, det

är hans stora fritidsintresse vid sidan om jakt och fiske.

Till saken hör att han hämtar virket ur egen skog mitt inne i fjällvärlden. Det är granar och furor som är både 200 och 300 år gamla. Tätvuxna så in i Lappland och av en kvalitet som slår det mesta.

Numera är det ingen som tar sig för pannan när någon sågar virke till en hel villa. Det är väl därför som man skaffar sig en Solosåg?

– Det här är timringens motsvarighet till en konsert av Mozart. Allt är perfekt, inte en glipa någonstans. Solosågens konstruktör Bengt-Olov Byström berömmar PA Frohms timrade bastu.

Hasse räddar fuktskadade husvagnar

När husvagnen blivit 20 år gammal, är risken stor att den skadats av fukt och att virket som håller samman vagnen börjat ruttna.

Bara lugn, Hasses Husvagnsservice i Upplands Väsby räddar vagnen med sin Solohyvel.

Hasse heter Jakobsson i efternamn och har drivit sitt företag i 20 år. Men det började tio år tidigare med att han köpte en begagnad husvagn.

– Jag renoverade vagnen och blev intresserad av hantverket, berättar Hasse.

Han lärde sig yrket och efter tio år kände han sig mogen att starta eget företag, vilket fick namnet Hasses Husvagnsservice. Verkstaden har han alldeles intill järnvägsstationen i Väsby norr om Stockholm. Nära för många husvagnsägare, men utan storstadens biltullar och parkeringsproblem.

RUTTNA LISTER

Moderna husvagnar byggs av stabila skivor, en sandwich av plåt, isolering, plast och trä. Skivorna monteras på ett ramverk av trälistor, så kallad karosserilister.

Med tiden kan fukt tränga in och leda till att listerna ruttnar. Skivorna är däremot tåligare mot fukt och vid en renovering räcker det ofta att byta ut karosserilisten.

– Husvagnstillverkarna använder olika lister. Det kan ta tid

att få fram lister från tillverkaren och vissa fabrikat finns inte kvar längre, berättar Hasse.

Förr tillverkade han nya lister med handhållna maskiner, ett tidskrävande arbete med skiftande resultat.

Tiden gjorde att kostnaderna steg i höjden. Därför letade Hasse efter ett enklare sätt att tillverka karosserilister.

– På slöjdmässan i Sollentuna såg jag Solohyveln, men det var så mycket folk i montern att jag inte kom fram. Året efter var det lugnare på mässan och då beställde jag hyveln, säger Hasse som i efterhand konstaterar att han jobbade ett år i onödan med arbetskrävande utrustning.

EN FANTASTISK MASKIN

Det har han inte ångrat. Solohyveln används nästan dagligen. Virket köper han på ett byggvaruhus i grannskapet. Efter en tur genom hyveln blir resultatet förstklassig karosserilist.

– Solohyveln är en fantastisk liten maskin. Den är enkel att posta och tar liten plats. Jag är mycket nöjd, säger Hasse.

Lika nöjda är hans kunder som kan glädja sig åt snabbare

– Solohyveln är den i särklass bästa maskinen för att snabbt och enkelt tillverka lister i de dimensioner som jag behöver, säger husvagnsreparatören Hasse Jakobsson. Han använder Solohyveln dagligen för att tillverka karosserilister.

renoveringar till lägre kostnad. Och tack vare Solohyveln kan Hasses Husvagnsservice även renovera husvagnar av fabrikat som inte finns kvar och som det inte längre finns reservdelar till.

Hasse utför alla typer av service på husvagnar, både för säkerhet i trafiken och i boendet.

Regelbunden service är inte bara en säkerhetsfråga. Föreställ dig att du satte ditt hus på hjul. Alla gupp och skakningar skulle med tiden göra att saker lossnar och slits. Detsamma händer med husvagnar.

En väl underhållen husvagn håller mycket längre och ger sin

ägare mindre bekymmer. Men även om husvagnen skulle börja ruttna, så finns hopp.

Åtminstone för den som anlitar Hasses Husvagnsservice i Upplands Väsby, den enda husvagnsreparatören i Sverige med Solohyvel.

GÅRD & TORP! TIDNINGEN FÖR DIG SOM ÄLSKAR GAMLA HUS

I VARJE NUMMER FÅR DU INSPIRERANDE BYGGNADSVÅRD, INREDNINGSTIPS FÖR GAMLA GÅRDAR, EXPERTENS SVAR PÅ LÄSARNAS FRÅGOR, ADRESSER TILL BYGGNADSVÅRDARE OCH HÄRLIGA TORP TILL SALU.

ETT HELT ÅR MED GÅRD & TORP

Värde 354 kr

Ett helt års prenumeration

ANVÄNDBAR HANDBOK
Värde 129 kr

199 kr
2 fina premier

DU FÅR:

6 nummer av Gård & Torp, värde 354 kr.
Handboken Frågor och svar om byggnadsvård, värde 129 kr.

3) Kökshandduken »Kökstrivsel«, i hellinne från Klässbols Linneväveri, värde 149 kr.

detta för bara 199 kr!

DU SPARAR 433 KR!

PRENUMERERA NU!

☐ Ja tack, jag vill prenumerera på Gård & Torp under ett år. Jag får 6 nummer hem i min brevlåda, för 199 kr (värde 354 kr).

Jag svarar inom tio dagar och får då TVÅ premier;

1) Handboken »Frågor och svar om byggnadsvård«, värde 129 kr.

2) Kökshandduken »Kökstrivsel«, i hellinne från Klässbols Linn Vit med röd bård och svarta ränder, värde 149 kr. KOD 01707

Premierna skickas till mig så snart prenumerationen är betad

NAMN _____

ADRESS _____

POSTNR _____ POSTADRESS _____

TELEFON _____ E-POST _____

Erbjudandet gäller t.o.m. 060831 och endast nya prenumeranter. KOD 017130
Du kan även beställa din prenumeration på www.gardochtorp.se
För prenumerationer utanför Sverige tillkommer porto.

KÖKSHANDDUK I HELLINNE

Värde 149 kr

EN OUMBÄRLIG GUIDE FÖR DIG SOM RUSTAR ETT GAMMALT HUS!

FRIMÄRKE
BEHÖVS EJ
VI BJUDER
PÅ PORTOT

GÅRD & TORP

Svarspost
110 257 101
110 12 Stockholm

Foto: Magnus Torle

Recept på låga kostnader: En mopedbil och Big Mill

Jörgen Lindell i Skrävlinge utanför Teckmantorp har inrättat sitt liv efter mottot låga kostnader med stort livsinnehåll. Två av pusselbitarna är en mopedbil och sågverket Big Mill.

Allt började för några år sedan när kostnaderna drog i höjden för att värma huset med olja. Han bytte till värmepump. Hög-

da elpriser gjorde även den dyr i drift. Lösningen som Jörgen såg var vedeldning.

Men skog hade han ingen och det blir inte billigare att köpa färdigkliven ved än att fortsätta med värmepumpen.

FÅR OÖNSKADE TRÄD

– För ett år sedan fick jag tag i en begagnad mopedbil med dieselmotor på fem hästar. Till den har jag en kärra, berättar Jörgen.

I höstas kompletterade han bilen med ett styck motorsåg

samt Logosols sågverk Big Mill Basic med Timmerjigg, linjal och linjallållare. Hela sågverket får utan vidare plats på kärran.

– Jag får träd som ägarna av någon anledning vill bli kvitt.

Det är gles mellan träden på Skåneslätten, men det är tillräckligt många oönskade för att Jörgen ska komma över träd nog för att bli självförsörjande på ved och såga eget virke för att rusta upp huset.

Som mest har han kört sex mil för att hugga och såga. Det

första projektet med egensågat virke är att ersätta vattenskadade gipsskivor i ett uthus.

– Det är förvånansvärt enkelt att såga, trots att jag aldrig hållit på med sånt här tidigare. Än så länge har jag provat på att såga lärk, björk och gran, säger Jörgen som planerar att förlänga sin Big Mill.

EN VINNANDE KOMBINATION

Han ser inga problem att transportera hem 5-metersplankor.

– Bilen är seg och vad jag vet är

den enda begränsningen enligt lagboken att fordon på väg inte får vara längre än 24 meter, bara man sätter en varningsflagga på det som sticker ut, säger Jörgen.

Han skulle gärna ha en riktig Solosåg, men då ökar kostnaderna på samma gång och den kapacitet som han har idag är fullt tillräcklig. Han skulle hellre satsa på en Solohyvel.

Jörgen Lindell fortsätter med mopedbil och Big Mill, vilket visat sig vara en vinnande kombination.

Fyra steg till en Solosåg

Big Mill är systemet som gör att du kan skapa sågverket som passar just dig. Det finns fyra grundvarianter av såg-

Timmerjiggen är grunden för Big Mill. Du kan köpa bara den och bygga linjal och hållare själv.

Big Mill Pro ger valfrihet att såga exakt eller riktigt grovt. Dubbla Timmerjiggar och linjaler ger snäva toleranser i sågningen.

verket och du kan börja med vilket av dem du vill och sedan bygga om till något annat, t o m till en Solosåg M7.

Big Mill Basic kommer med 2,75 m linjal och smarta hållare som du bultar fast på stammen.

Big Mill LSG för grov sågning med svärd upp till 150 cm. Max stockdiameter 135 cm.

Test visar att Big Mill betalar sig på två timmar

I höstas testade tidningen "Gör så här" Logosols minsta sågverk Timmerjiggen, grunden för Big Mill System. Testet visar att den betalar sig på ett par timmar.

Förr skrevs det mycket här i Nysågat om lönsamheten med att såga själv. På senare år har kalkylerna lyst med sin frånvaro. Ingen längre behöver övertygas. De allra flesta lägger större vikt vid glädjen att skapa bestående ting hela vägen från träden i skogen.

Så det var inte utan nostalgi som Nysågats redaktör läste artikeln. Rubriken löd "Stensäker investering". Testet utgick från en båtbyggare som behövde en kvarts kubikmeter ask i form av 2,75 meter långa och 6 cm tjocka plankor som han skulle klyva till list. Ett större sågverk ville ha 1 500 kronor för virket.

Istället införskaffades en Timmerjigg och stockar direkt från en skogsägare. Total kostnad för Timmerjigg, klyvkedja, bensen,

olja och träd blev 1 625 kronor. Jobbet tog två timmar. Så här summerar tidningen testet:

"Efter endast några få stammar har investeringen lönat sig och sågen betalats. Resten är ren förtjänst".

Tidningen anser att Timmerjiggen ger snygga, släta ytor och kan såga brädor och fyrkantiga regler ur nästan vilken stam som helst. Men det fanns också brister, främst att det tar tid att tillverka en egen linjal och tid att montera den på stocken.

Det finns, som tidningen lyfter fram, andra lösningar utan linjal. Men det är linjalen som gör Timmerjiggen så mångsidig och som gör att resultatet blir så bra. För- och nackdelar är två sidor av samma mynt.

– Timmerjiggen är första steget i ett stort system, understryker konstruktören Mattias Byström.

Med hjälp av Big Mill System bygger man ut sitt sågverk så att det blir enklare att använda och får större kapacitet. Slutpunkten för systemet är världens mest sålda och beprövade sågverk, Solosågen M7.

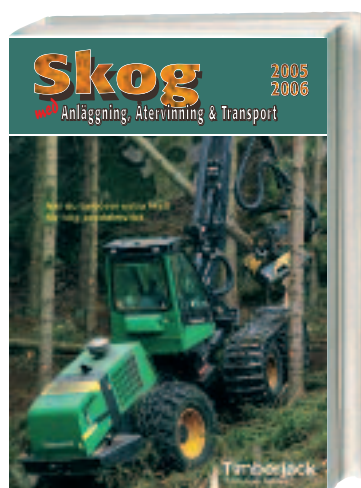
För dig som vill veta mer...

Fyra branscher samlade i samma bok.

Böckerna innehåller tekniska uppgifter om maskiner, fordon och utrustning som saluförs i Sverige. Samma innehåll med olika omslag!

(Du kan även köpa äldre årgångar från 1962 – 2004, tala med Mikaela, se nedan).

Kryssa för den som passar dig bäst!

300:-/st
exkl moms o frakt

Det är enkelt att prenumerera på våra facktidningar.

Innehåller nyheter om respektive bransch samt ett omfattande utbud av begagnad utrustning.

Vi på Cobra Förlag har det ni söker!

10 nr/år

10 nr/år

10 nr/år

8 nr/år

Prenumerationspriset

200:-/år

(Vilket innebär att du prenumererar för endast portokostnaden)

Har du något du vill sälja/köpa?

Detta gör du enklast genom att annonsera i någon av våra tidningar!

Kontakta oss på annonsavdelningen

Ove Johansson
0510-862 11

Urban Hansson
0510-862 10

Leif Jacobsson
0510-862 09

Vi hittar säkert en bra lösning som passar dig!

Fyll i dina adressuppgifter när du vill prenumerera eller beställa böcker

Företag

Namn

Orgnr

Adress

Postadress

Tel

Kryssa i det du vill ha och skicka in hela sidan till oss så hjälper vi er med resten.

Du kan också ringa Mikaela Gustafsson Tel 0510-862 00 och göra dina beställningar.

Cobra Förlag AB

Box 82, 533 04 Hällekis • Tel 0510-862 00 • Fax 0510-862 20 • www.cobraforlag.se

Hästarna sprang hem ett sågverk

Det blåste hårt långt före Gudrun. Exempelvis hösten 1995. Stormen och vinstrika hästar gjorde att Våge Ivarsson i Hestra köpte sig en Solosåg.

Ett av de första byggprojekten var en maskinhall med stort kylskåp för älgar.

– I höst har det varit så varmt att jag även haft inhyrda älgar, säger Våge och skrattar.

Han har nära till skratt och ser det mesta från den positiva sidan. Även stormar och orkaner. Den första stormen ledde in honom på ett berikande fritidsintresse. Genom åren har han sågat massor till husen på gården. Nyligen har han byggt ut och renoverat ett hus till sonen Tommy med familj.

– I det huset finns bara solosågat virke. Till och med fönstren och köksinredningen är tillverkade av egen skog, säger Våge.

VINSTEN GICK TILL SÅGEN

Till vardags arbetar han som verktygsmakare på Isaberg Rapid i Hestra, mest känt för sina häftapparater.

Fritiden ägnar han åt föräldragården och dess 24 hektar produktiva skogsmark. Det senare handlar mycket om egenhändig förädling.

En tid efter stormen 1995 vann Våge och fem arbetskam-

rater 147 000 kronor på V75. Andelen omsattes i en Solosåg med elsågaggregatet E5000. Sågverket har sedan förlängts och fått sällskap av en PH260 fyrkutterhyvel. Det senaste tillskottet är en bandsåg.

– Jag kan inte säga att jag är direkt missnöjd med bandsågen, lyder omdömet.

Bandsågen har fått göra rätt för sig efter stormen i januari 2005. Våge har tappat räkningen på alla stockar. Stormens rov blev runt 350 kubikmeter. Drygt 50 av dem har han sågat upp själv.

– Med årets virkespriser så fanns det inga alternativ. Jag vet skogsägare som betalade mer för att få uppröjt, än vad de fick betalt för virket, säger Våge

STÅTT UTE SEDAN 1996

Den hemsågade delen av den stormfällda skogen är numera omvandlad till prima plankor

Vattenkannen är inte till för att Solosågen ska växa. Den använder han för att fylla på vatten för kylning av bandsågen

Allt på gården är byggt med eget virke, det senaste Våge Ivarsson byggt är nytt höns hus.

och bräder. Det är inte bara Våge som sågat. Sonen Tommy hjälper till och hans svärfar, som flyttat ned från Stockholm, har funnit sågningens behag.

När Tommys hus är färdigbyggt, väntar nya projekt. Ett garage ska det bli och sedan kommer förhoppningsvis tid för det äldsta projektet av dem alla, ett hus för sågverket och hyvelmaskinen.

– Jag har inte haft tid att bygga mig ett såghus. Det är ju så att man skäms, säger Våge, men ser inte ut att mena det.

– Solosågen har stått ute sedan 1996 och har inte farit illa av det. Men det ska bli skönt med tak över huvudet och att ha hyvelmaskinen i närheten av sågverket, säger Våge.

Såghuset är en förberedelse för pensioneringen. 60-årsdagen är nyligen passerad och möjlighet finnes till pensionering ett år i förtid.

– När jag blir pensionär, då ska jag såga, hyvla och bygga på riktigt.

Säger Våge Ivarsson som sågat drygt 50 kubikmeter bara i år och byggt mer av egenhändigt sågat virke än de flesta. Vad blir det när han får hela dygnet för sig själv?

Ett stort kylskåp för älgar kom väl till pass den varma hösten 2005. Bandsågen i förgrunden var minst lika välkommen när allt som Gudrun fällt skulle sågas upp.

Rönn – ett magiskt träslag

Rönn är ett träd som är långt mer användbart än att bara koka gelé av bären. Det är ett utmärkt träslag för allehanda snickerier och tillverkning av möbler. Dessutom är det estetiskt tilltalande.

Förr var rönnvirke eftertraktat. Inom lantbruket användes det för att tillverka yx- och verktygsskaft, räfspinnar och hjulekrar.

Industriellt användes det som valsar, textilsplar och träspindlar. På våren användes rönn även för att tillverka vispipor.

I gamla tider tillmättes rön-

nen även magiska egenskaper. En rönn utanför stugan ansågs hålla allt ont på avstånd. I dagens ockulta kretsar sägs rönnen skänka lycka, jagar bort negativa tankar, problem och olyckor.

LÄTT ATT BEARBETA

Det är upp till var och en att tro på de magiska egenskaperna. Fakta om rönnen är däremot följande:

Virket är ganska hårt och segt, det är lätt att bearbeta, men svårt att klyva. Rönn kräver omsorg vid torkning, annars

finns risk för fina sprickor. De bästa formerna av ytbehandling är betsning och polering, som ger rönn extra lyster och lyfter fram den naturliga skönheten.

Nackdelen med rönn är att virket har dålig beständighet i fuktig miljö. Det lämpar sig bäst för slöjd, snickerier och möbler.

Idag efterfrågas rönn i huvudsak av slöjdare, men i framtiden spås det att bli ett efterfrägat träslag för möbler och inredning.

Om du har rönn i skogen och en Solosåg, prova att såga upp den. Chansen är stor att du blir positivt överraskad.

Enligt gammal folktro bringar det olycka att bränna rönn. Bättre är då att såga upp den till vackert snickerivirke.

Rönn är mycket mer än vackra bär. Det är ett utmärkt träslag för möbler och inredningssnickerier. Tillgängligt för den som sågar själv

– Det är kunskap, inte storleken på hyveln, som gör bra lister, säger Paul Planeklev som hoppas att ungdomar ska ta vid inom träförädling. Kunskaperna behövs även i framtiden.

Det är kunskap, inte hyvelns storlek som skapar resultat

Enligt Paul Planeklev i östgötska Väderstad finns det bara en väg att lära sig hyvling.

Han kallar metoden LHD, Livets Hårda Skola.

– Det enda sättet är att göra fel och klura ut hur det ska bli rätt, säger Paul.

Själv har han klurat så mycket att han numera inte bara lever på hyvling utan även får uppdrag som instruktör.

– Allt hänger på hyvlarens kompetens, inte på hur dyr maskinen är, säger han.

Tidigare hade han själv två stora industrihyvlar. Båda har avyttrats och numera består hyvelparken av en PH 260 panelhyvel.

– Möjligheterna är nästan lika stora på PH 260 som på en stor industrihyvel, säger Paul.

PH260 I TANDEM

Däremot finns det klara industriella fördelar med fler kuttrar än fyra, exempelvis att man kan göra flera postningar samtidigt och skruva undan de kuttrar som inte används.

– Jag funderar på att köpa ytterligare en PH 260 och montera maskinerna i tandem och på så sätt få åtta kuttrar, säger Paul.

I ungdomen arbetade Paul med skog och trä, men växlade sedan över till lantbruk.

Fram till 1998 drev han och hustrun Runa svinproduktion, på slutet en föga lönsam syssla.

Grisarna åkte ut och in i det stora svinhuset kom en fingerskarv, exaktkap, fräs, två industrihyvlar och annan utrustning.

Runa är förresten uppvuxen i byn Svanshals, som för varje hyvlar associerar till en viss typ av list.

SVERIGES BÄSTA HYVLERI

En av de första kunderna var Sveriges ledande kvalitetshyvleri, Tranåslist. De tillverkar list för inramning av konstverk.

– På en skala mellan 1 och 10 är deras kvalitet 10+, säger Paul.

För kvalitetsramar används idag fyrsidigt kvistfri furu.

Kraven är så höga att bara någon procent av virket passerar nålsögat. Pauls uppgift är att fingerskarva detta förstklassiga material för att gå rakt in i produktionen.

Dessutom hyvlar han på beställning åt kunder från när och fjärran. Kunderna är byggmästare och konsumenter som inte nöjer sig med bygghandels standardsortiment.

– För en tid sedan kom en byggmästare in med den här golvsockeln och ville ha den

återskapad, berättar Paul och visar den inlämnade stumpen som räddats efter en brand.

I det forna svinhuset finns flera exempel på rariteter som rekonstruerats. En av dem är handhyvlade fönsterfoder från 1920-talet med en unik rundad form. Resultatet är i klass med det som Tranåslist presterar.

JOBBS FÖR UNGDOMAR

Själv börjar han trappa ned och ska framöver lägga mer tid på att utveckla hyvlingen och skapa nya profiler. Han hoppas att yngre förmågor tar vid.

– Om jag vore yngre, skulle jag köpa en noggrann exaktkap och en hyvelmaskin. Det finns ett stort behov av lokalt producerat byggmaterial, hävdar Paul.

Marknaden är mycket större än kundanpassade lister och paneler. Både byggmästare och konsumenter vill ha virke som är exaktkapat för ändamålet.

– Det sparar mycket arbete på byggplatsen och det blir knappt något spill, säger Paul Planeklev som gärna ser att ungdomar satsar på träförädling.

– Förr i tiden var hyvelmästaren en aktad person som verkligen behärskade sitt jobb. Nåden som kom i närheten av hyvelmaskinen. Jag hoppas att vi i framtiden får se duktiga hyvelmästare igen.

Bondförnuft

Det är klokt att åka till
Sveriges största mässa för:

Lantbruk
Vägunderhåll
Tillbehör
Grönytemaskiner
Entreprenadmaskiner
Transportfordon
Veteranmaskiner

Stort demofält!
Snart 300 utställare!

Stockholm
Barkarby Flygfält
18-19-20 maj
www.maskinexpo.se
018-34 11 00

Sveriges Småsågares Riksförbund

Förbundet för alla som sysslar med småskalig träförädling. Bland våra medlemmar finns cirkelsågverk, bandsågverk, solosågar, snickerier, timmerhustillverkare etc. Vissa har stora hyvlar andra har små. Vissa gör snickerier, och somliga har ingen utrustning alls. Heltid, deltid eller hobby spelar ingen roll. Det som förenar oss är ett genuint intresse för en mångfald av träprodukter. Vi är idag 600 medlemmar, och växer än.

Varför ska du bli medlem?

Som medlem i SSRF får Du vår medlemstidning SMÅSÅGAREN, som utkommer 5 gånger per år med aktuella reportage om småskalig träförädling samt nyheter om träbranschen i övrigt. Dessutom kan du få vårt nyhetsbrev per e-post.

På vår hemsida, www.smasagarna.se, kan du hitta information, men också marknadsföra dig mot kunder som söker specialvirke.

Att vara med i förbundet skapar sammanhållning och ökade kontaktytor. SSRF verkar över hela landet, nuvarande ordföranden finns i Jämtland. I vissa län finns lokala föreningar som samarbetar med SSRF.

Småsågaren, medlemsorgan för SSRF

Det här vill vi:

Främja utvecklingen för små sågverk och träproducenter. Föra medlemmarnas talan.

Verka för ökat träanvändande

Bevarande av kunskaper om bl a kvalitet och hantverk.

Verka för utvecklandet av nya produkter och metoder.

Arbeta för ökad kompetens.

Verka för samarbete i affärer.

Aktivt tillskapa projekt.

Medlemsavgiften för 2006 är 380:- och kan betalas till PG 26 20 90-4 el BG 5845-4989. Om du vill börja med ett provexemplar av tidningen kontaktar du oss, så skickar vi ett gratis. Använd gärna e-post.

Att lyckas som träföretagare är sål-
lan en fråga om att ha bäst utrust-
ning. Kunskap, kontakter och en bra
idé är viktigare. En god start är att
läsa SMÅSÅGAREN.

Sveriges Småsågares Riksförbund
Ordf. Timo Andersson,
070-51 66 703, 063-600 01
Skr. Lars Alexandersson,
070-21 08 078, 0550-520 68
info@smasagarna.se

Logosol och Växjö universitet i utvecklingsprojekt:

Skapa småskalig metod för rötskydd

Logosol har inlett en diskussion med forskare vid Växjö Universitet.

Syftet är att utveckla småskaliga metoder för skydd mot röta, alltså impregnering eller motsvarande.

– Vi hoppas att kunna presentera resultat framåt hösten, säger Dick Sandberg, forskare i träindustriell maskinteknik och materialteknik.

Detaljerna kring projektet var inte klara när Nysågat gick i tryck. Men ambitionen är att skapa en metod och en maskin som gör det möjligt för småsågare att förbättra hållbarheten på sitt virke.

– Vi har diskuterat alternativen och kommit fram till att impregnering inte är en framkomlig väg, säger Dick.

Skälet är att effektiv impregnering bygger på giftiga ämnen. Men det finns nya miljövänliga metoder för virke som används ovan jord, t ex industriell linoljebehandling.

VÄRMEBEHANDLING

– Alternativet är en apparat för värmebehandling av trä, är Dicks slutsats.

Värmebehandling är hett just nu. Finland ligger långt framme

och tekniken används både för att göra trä mer tåligt och för att skapa en naturligt attraktiv färgton.

Huruvida värmebehandling kan ersätta tryckimpregnering är omstritt, men rätt använt är det ett alternativ till kärnved. Dick förklarar hur det fungerar.

– Vid värmebehandlingen sker en kemisk reaktion som gör att cellerna stängs och att vatten inte tränger in. Kärnved fungerar på samma sätt.

Om det ska fungera måste virket få möjlighet att torka ut mellan varven. Principen är samma som gör asp beständigt mot röta.

Metoden fungerar bara vid användning ovan mark. Under mark och i vatten krävs tung kemisk behandling, exempelvis med kreosot, en mycket giftig

substans som idag är förbjuden.

Inte heller kärnved från lärk eller fura klarar tillvaron under mark i evig tid.

ANDRA MÖJLIGHETER FINNS

Om splintved kan behandlas så att den blir lika hållbar som kärnveden så vore mycket vunnnet. Resultatet är virke med lång hållbarhet för användning i fäsader, staket, altaner och liknande.

Projektet är i sin linda och ingen vet ännu hur den här apparaten ska se ut. Men principerna bakom den är väl kända och Dick ser inget som hindrar att man framåt hösten kan presentera en småskalig utrustning för värmebehandling.

En värmebehandlingsapparat kan eventuellt användas även för annat, exempelvis för att tillverka limträbalkar och kanske, kanske även för att torka ned virke för snickerier. Än är det för tidigt att säga något om slutresultatet.

Dick Sandberg har ett förflutet som forskare på Kth i Stockholm. Där utvecklade han den s.k. stjärnsågningen tillsammans med forskarkollegan Mar-

Dick Sandberg med ett forskningsresultat, en skiva av stjärnsågat virke. Nu diskuterar Logosol med honom om utveckling av nya metoder för småskaligt rötskydd av trä.

tin Wiklund. Stjärnsågning gör att allt virke får stående årsringar. Metoden passar dock inte för ett minisågverk där exempelvis

kvartersågning är en enklare metod, visserligen med mer spill men med samma resultat.

Bra träd ger goda plankor

Prenumerera på tidningen SKOGEN och ge dig själv trevlig och nyttig kunskap om din skog.

♦ SKOGEN är skogsbrukets obundna och opartiska branschtidning som håller dig uppdaterad om vad som händer i skogsbruket. Varje månad väntar sköna läsestunder med tips för att lyckas ännu bättre i skogen. Skogsägare, maskinförare eller skogstjänstemän – 50.000 läser varje nummer.

♦ Är du en av dem som ännu inte upptäckt SKOGEN? Teckna en årsprenumeration – **11 nummer för 500 kronor** – så får du **ytterligare 4 nummer på köpet**.

Eller testa oss! 3 nummer för endast 120 kr.

Beställ via talongen, på 08-412 15 80 eller lena@skogen.se Uppge "Logosol-erbjudande".

Läs mer om SKOGEN på www.tidningenskogen.com

Ja tack! Jag vill gärna prenumerera på Tidningen SKOGEN:

- ☐ Jag vill prova SKOGEN, 3 nummer för endast 120 kronor
- ☐ Jag vill prenumerera på SKOGEN, 11 nr + ytterligare 4 nummer för helårspriset 500 kronor

Namn:
 Adress:
 Postnr och ort:
 Tel:

SKOGEN

Svarspost
190 164 400

110 01 Stockholm

Frankeras ej.
Mottagaren
betalar portot

Erbjudandet gäller t.o.m. 31 juli 2006 (endast för nya prenumeranter i Sverige). Kampanjkod: 684/685.

Sager og høvler på skift

På Norske Skog sin papirfabrikk på Skogn i Nord-Trøndelag har Jan Brønstad snart arbeidet i 40 år. Det har vært en rivende utvikling med stadig større maskiner som har spist tømmer og valset ut avisepapir i et forrykende tempo.

Ja, i dag kan en maskin produsere opptil 1300 meter med avisepapir i minuttet, så det er ikke så rart at tømmerbilene nærmest går i kø inn til fabrikk.

I Trøndelag er det en del skog og da spesielt i Namdalen, og når kona mi kommer fra et småbruk i Namsskogan, er det ikke så rart at hun i lengre tid har snakket om at jeg skulle ha laftet et hus for å ha på heimplassen hennes, sier Jan.

Men jeg hadde en formening om at det måtte gå an å produsere laftetømmeret selv, og

derfor tok jeg kontakt med Logosol. Og etter å ha kjøpt både ei Solosag og en laftefres var det bare å sette i gang.

Som skiftarbeider har jeg noen dager fri innimellom og da kjører vi til Namdalen for å arbeide på bruket. Nå har vi lafta opp to gapahuker, ei smie og delvis restaurert bolighuset. Reknestykket vart enkelt for meg, sier Jan.

FORNYET INSPIRASJON

Når jeg sager laftetømmer får jeg flere 6" bord av hver stokk og da har jeg laftetømmeret gratis. Smedarbeid har jeg alltid drevet med, så ei smie måtte vi lafte opp.

Men før Jan starta å bygge opp veggene måtte smihammeren settes inn, for at den i det hele tatt skulle kunne monteres i smia som er laftet av 6" tømmer. I dag er smia ferdig og i bruk.

Etter å ha brukt Solosaga og laftefresen ei tid, fikk Jan forny-

et inspirasjon, og dro på flere demonstrasjoner for å se på høvel, som han kunne høvle fine produkter med.

SVARER TIL FORVENTNINGENE

I den gamle låven hadde han planer om å ordne seg et høvleri samtidig som materialene får fin tork når de kan lagres oppe på låvebrua. Og nå er panelhøvelen med sponavsug og utstyr på plass i fjøset, og all tørr material er dimensjonert og sortert etter dimensjoner og kvalitet. Og all bord kledning på bolighuset som vi har restaurert er dimensjonert og profilert forteller Jan.

Logosol utstyret svarer til forventningene å vel så det, spesielt etter at jeg lærte meg å bruke utstyret og ikke minst handtere materialene.

Ja prosjektene er store og ideene er mange men Jan ser frem til ei svært meningsfylt pensjonist tilværelse når han fyller 62 år neste år.

Før Jan Brønstad starta å bygge opp veggene måtte smihammeren settes inn. I dag er smia ferdig og i bruk.

Nye kuttere og stål for de hardeste treslagene

Logosol har et av markedets største stålsortiment for panelhøvler. Nå blir sortimentet enda større med nye kuttere og stål for høvling i harde treslag. Inspirasjonen til dette kommer fra USA, der Logosolhøvlene brukes profesjonelt til profilering av alle slags harde treslag.

Mange kunder med Logosols panelhøvler etterspør sikkert nye typer sidekuttere og stål. Den første panelhøvelen kom for ti år siden. Og både stål og kuttere har fungert utmerket.

Panelhøvlene er optimalisert for nordiske forhold, forklarer Logosols adm.dir. Bengt-Olov Bystrom.

Det meste som høvles her er gran og furu, snille treslag som enkelt kalles softwood (myktre) av amerikanerne. Fellesbetegnelsen for løvtre er hardwood (hardtre). Nordiske kunder vet at det utmerket går å høvle så vel eik og alm som bjørk og lønn på alle nordiske panelhøvler.

FORSKJELLEN PÅ HARDT OG MYKT

Forskjellen er at mange amerikanske kunder utelukkende høvler løvtre i yrkessammenheng.

Ved den type bruk finnes det bedre alternativer enn de HSS-stål som Logosol tilbyr.

HSS betyr høyhastighetstål og kalles ofte hurtigstål. Men det finnes ulike legeringer av HSS. Logosol høvelstål inneholder 6 prosent kobolt. For hardere treslag fungerer det bedre med tre ganger så mye kobolt.

Så hvorfor ikke forandre metallblandingen i alle høvelstål?

-Jo mer kobolt, desto hardere og sprøere blir stål. Til furu og gran fungerer de gamle stål bedre, ettersom at de er seigere, forklarer Bengt-Olov.

Sprøere metall innebærer og

så at stål må lages tykkere for å klare samme belastning.

Dagens stål er 4 mm tykke. De nye blir 5,5mm hvilket i sin tur krever nye kuttere.

Egentlig skulle det gå an å få plass til de nye stål i de vanlige kutterne ved å bruke tynnere sponkiler.

Men det skulle gå på sikkerheten løs, ettersom at det finns risiko for at noen ved et uhell monterer de vanlige stål med tynnere kiler. Da kan stål løse.

-Vi kan aldri gå på akkord med sikkerheten, konstaterer Bengt-Olov.

FLERE NYHETER FOR PROFFEN

Isteden har Logosols samarbeidspartner i verktøyspørsmål, Toolbox, tatt fram større sidekuttere med kiler som handterer begge typene av stål. De nye kutterne er også høyere for att sidestål skal få støtte hele veien.

-De nye kutterne og stål

oppfyller proffkrav ved høvling av harde treslag, sier Bengt-Olov.

Ved høvling i gran og furu anbefaler Logosol eksisterende kuttere og stål. De fungerer bedre i myke treslag. De nye stål anbefales om du høvler mye eik og lignende treslag. Fordelen da er at stål holder seg skarpe lengre.

Logosol lanserer nå også et sortiment av såkalt rillestål. Også disse krever spesielle sidekuttere. Fordelen med rillestål er at de enkelt kan justeres i dybden. Rillestål er først og fremst for yrkesbrukere og avanserte hobbybrukere med store krav til innstillingsmuligheter.

FRESER TIL HALVE PRISEN

For deg som høvler store mengder av samme profil, finnes et enda bedre alternativ. Det er vertikalfreser som erstatter sidekutterne. Det er faste verktøy med meget lang holdbarhet. Fresene har tidligere vært så dyre at de bare har lønt seg for industriell anvendelse.

Nå kan Logosol tilby en prisgunstig serie med vertikalfreser som også lønner seg til småskala virksomhet. Med tre nye serier verktøy tilbyr Logosol markedets breieste sortiment av verktøy for profilhøvling. De 4 serier som finnes er:

Standardkutter med tilhørende stål. Er standard i Logosols 2-, 3- og 4-kutterhøvler siden 10 år tilbake.

Forsterket kutter med høglegert stål, for yrkesmessig høvling i harde treslag.

Rillestål med tilhørende kuttere for sikker innstilling i dybden.

Vertikalfreser. Faste verktøy med meget lang levetid for serieproduksjon av profilerte trevarer.

Høvlingskurs i mars 2006

Logosol AS sammen med Frank Engan, Egge videregående skole har gjennomført 3 høvlingskurs i 2005.

Etterspørselen for slike kurs har vært stor og antall deltagere er over 30 personer spredd fra Troms til Sør-Trøndelag.

Logosol har stilt aktuell utstyr til disposisjon og faglærer Frank Engan som er utdannet trelastteknikker med fagbrev i skur- og høvellast har utarbeidet det pedagogiske undervisningsopplegget.

Aktuelle tema som blir tatt opp på et slikt kurs er blant annet klyving, høvling, materialsortering, samt ulike ønsker fra kursdeltagerne. Kurset er på 20 timer der det meste er lagt opp til praktiske øvelser.

Her får kursdeltagerne fin mulighet til å prøve ut høvelen på ulike produkter.

På et slikt kurs får deltagerne fin mulighet til å treffe andre som har samme type hø-

vel, diskutere muligheter og begrensninger en slik høvel og kløyvsgir gir sier faglærer Frank Engan.

Arve Stenstad fra Logosol har bare positive erfaringer fra et slikt samarbeid, der vi også får en fin mulighet til å følge opp våre kunder etter at de har handlet utstyr fra oss, sier han.

Dessuten er det en fin mulighet for deltagerne til å se nytt aktuelt utstyr som har kommet.

Det er planlagt nytt kurs uke 10, 10-12 mars, ellers vil det bli mulighet senere da slike kurs arrangeres etter behov. Kurset legges opp til samling fredag ettermiddag, lørdag og søndag og det finnes gode muligheter i nærområdet for overnatting.

Kursdeltagerne får fin mulighet til å prøve ut høvelen på ulike produkter.

21 planker av en stokk

Mektige fjell reiser seg opp fra dype fjorder og lager flotte maleri av en natur som kan trollebinde hvem som helst når en kjører rundt på bygdene på Møre.

Her farter Øystein Espelund daglig rundt på gårdene for å selge traktorer og landbruksutstyr. Dagene kan ofte bli lange og milene på veien mange, men rekreasjonen kommer ikke fra godstolen foran fjernsynet.

Født og oppvokst på en gård i

Heggjabygda på Nordfjordeid har egenskapen til å skape noe med egne hender kommet inn med morsmelka.

– Interessen min har alltid vært innen jord og skogbruk, og da jeg fikk kjøpe nabogården heime var jeg klar for å sette en del ideer ut i livet.

MYE GAMMEL SKOG

– Jeg hadde hørt om Logosol, i og med at vi hadde det i vårt sortiment i firmaet der jeg jobber, og tok derfor kontakt for å få ny og oppdatert informasjon.

– Det jeg da fikk fortalt om

den nye modellen M7 og panelhøvelen PH 260 gjorde at det ble kort vei til beslutningen om å gjøre en handel.

– Så langt har jeg saget og dimensjonert materialer til bruk ved bygging av nytt tak på låven, ca. 270 m². Og nå er jeg i full gang med å høvle paneler og etter hvert listverk til den nyoppsatte generasjonsboligen. I dag er elektrikerne på plass for å legge skjultannlegg, så huset er isolert og ferdig utvendig. Jeg regner med at jeg har saget ca. 70 m³ tømmer som forhåpentligvis rekker til hele huset sier Øystein.

– Men etter at jeg bygde ny skogsvei oppover i bratta ovenfor gården her, har jeg tilgang til mye stor og gammel skog, så det er lett å sage opp mer materialer. Ja, det er en god del grove trær oppe i liene her, forteller Øystein. Ut av en rotstokk saget jeg hele 21 stk. 2"x6" planker.

NYESTE INVESTERINGEN

Inne på låven sammen med høvelen står den nyeste investeringen; Logosol KS 150 klyvsag.

– Nå har jeg rasjonalisert både saginga og høvlinga så mye at jeg kan levere listverk til snekkere som driver med restaure-

– Klyvsaga er helt perfekt til å klyve planken på høykant til akkurat den dimensjonen som er mest egnet til hver enkelt profilerte list og panel, sier Øystein Espelund.

ring av gamle bygninger her i Nordfjordeid. Klyvsaga er helt perfekt til å klyve planken på høykant til akkurat den dimensjonen som er mest egnet til hver enkelt profilerte list og panel. Når jeg nå kan sage mest 2" plank av tømmeret, oppnår jeg store besparelser sier Øystein. For det første går saginga fortere og det er enklere å strølegge og tørke. Og for det andre så har jeg

bestandig rette dimensjonen på lager til akkurat det formålet jeg trenger.

– Disse listene her, sier Øystein og viser meg en bit av en gammel list, skal jeg få Logosol til å kopiere slik at jeg kan få laget spesialstål til bruk i høvelen min. For den lokale stilen vil jeg gjerne være med på å ta vare på, med bruk av dette utstyret fra Logosol, avslutter Øystein.

– Så langt har jeg saget og dimensjonert materialer til bruk ved bygging av nytt tak på låven, ca. 270 m², sier Øystein Espelund.

Bli bedre kjent med Logosol AS

Logosol AS drives fra gården Steinstad på Røra i Inderøy kommune innerst i Trondheimsfjorden, der både fjøs og uthus vitner om stor aktivitet. Her driver vi i Logosol salg og demonstrasjon av minisagbruk og høvler.

Uthusene på gården fungerer som salgslokaler, delelager og demonstrasjonsutstilling for å dekke den stadig økende etterspørselen.

Logosol driver også planlegging og gjennomføring av demonstrasjoner og kurs, som holdes rundt i Norge hele året.

Kundene betjenes av Logosols to ansatte, brødrene Arve Stenstad og Jørn Indgul. Steinstad har drevet Logosol i Norge siden 1999, og i april 2003 ble også broren Jørn Indgul ansatt.

Logosol har sagutstyr og høvler stående for demonstrasjon, og egne lokaler er innredet med

flere typer høvelmaskiner. På kontoret er aktiviteten høy, herfra betjener vi telefoner og besøk fra kunder over hele landet.

KONTOR I SILOEN

Selve kontoret må sies å være både originalt og spesielt. Fra 1999 til januar 2006 holdt Logosol AS til i det ombygde melkerommet på gården Steinstad. Kontoret var godt egnet til vår aktivitet, men med tiden har vi vokst ut av det.

Når melkerommet var for lite, hvor kunne vi gjøre av oss?

En vill ide om å innrede den tomme betongsiloen fra 1980 ble lagt fram i 2004, og fra januar 2006 kunne vi ønske våre kunder og andre kontakter velkommen i en treetasjes, lys og trivelig kontorbygning. I siloen er det god plass.

I første etasje er det innredet et romslig lager og en stor pakke-disk. En trapp opp ligger selve kontoret, der det er god plass til både oss to ansatte og flere kunder. Kontoret er godt utstyrt, slik at alle henvendelser blir tatt hånd om på en rask og profesjonell måte. Når behov for ro, flere sitteplasser eller et egnet kurslokale dukker opp, går vi opp enda ei trapp, der vi finner et riktig hyggelig spise- og møterom med 12 sitteplasser.

DRØMMEN BLE VIRKLEG

Fra alle vinduene i de tre etasjene er utsikten strålende – i ett og samme vindu ser du alt fra fjæra til fjellet innover mot Sverige. En utsikt å drømme seg bort i. Drømmen om tre og produksjon av alle tenkelige ting av

Kundene betjenes av Logosols to ansatte, brødrene Arve Stenstad og Jørn Indgul.

tre er ikke langt unna.

Logosols drømmer om kontorlokaler ble virkeliggjort av materialer fra egen skog; alt panel, villmarkspanel og listverk i den 16-kantede siloen er saget på gården og høvlet i Logosols eget høvleri.

Logosols kunder består av alt fra hobbysekkere, jord- og skogeiere, små sagbrukseiere og større industri. Mange av Logosols kunder består av skogeiere som ønsker å utnytte ressursene i skogen til mer enn ved og tømmer, gjennom å sage og høvle eget materiale. Og bruken av produktene er like allsidig som produktene selv. En rekke kunder bruker Solosaga til både å sage materiale for eget bruk og materialer for salg. En del kunder freser tømmer og lafter egne hus og hytter, andre høvler egendesignet listverk, mens noen kreative kunder har laget både kajaker, fjøsinnredninger, trapper og møbler med Logosolutstyr.

Dessuten kan du foredle alle treslag, fra den store gransko-gen til det flotte, gamle epletreet du har i hagen. Mulighetene er mange. Vi i Logosol ønsker alle henvendelser velkommen, og ser fram til en sag- og høvelprat med alle interesserte.

Velkommen til Logosol!

LOGOSOL AS

Logosol AS
Røra
7670 Inderøy
Tlf: 74155251
Fax: 74154712
e.post:
info@logosol.no
arve@logosol.no
jorn@logosol.no
www.logosol.no

Den tomme betongsiloen ble Logosol AS nye kontor.

Logosols man på de sju världshaven

Logosol har en representant ombord på Sveriges mest uppmärksammade fartyg, Ostindiefararen Götheborg. Han heter Olle Brodin, arborist och Soloså-gare från Stockholm.

– Det här är det mest fantastiska projekt som jag varit med om, säger Olle när han förbereder sig för den fjärde resan med det unika fartyget.

Götheborg är inte bara ett unikt skepp, byggt i huvudsak med 1700-talets metoder. Fartyget är det största som byggts med hjälp av utrustning från Logosol. Total längd 58,5 meter och vikten 1 250 ton.

Alla spant och många trädelar formades med E5000 sågaggregat, ombyggda till gigantiska sticksågar. Dessutom användes Big Mill för sågning av stora träd i skogen.

Det här är historia. Nu seglar hon till Kanton i Kina under stor mediabevakning.

21 SKOTT FÖR KUNGEN

Olle antogs som jungman på en av de första provseglingarna till Oslo. Han var även med på jungfruseglingen till Stockholm, med Hans Majestät Konungen som passagerare sista biten till Stadsgårdskajen.

– Kungen ställde till så att jag var under däck hela inseglingen. Jag kom inte upp förrän vi var inne i Stadsgården. Det var otroligt att sticka upp huvudet och mötas av allt folk, säger Olle.

När fartyget anlöper hamn skjuts salut. Två, fyra eller åtta skott. Med kungen ombord gäller kunglig salut, 21 skott.

– Jag var ansvarig för kanoerna på ena sidan av fartyget. Det är inte helt lätt att skjuta 21 skott med 5 sekunders mellanrum med bara tio kanoner, men vi lyckades, berättar Olle.

Efter Stockholmsresan trodde Olle att det var färdigseglat.

Många vill prova på att resa med ett 1700-talsfartyg. Resan fram och tillbaka till Kina genomförs i tolv etapper. På varje etapp mönstrar nya jungmän, eller elever, på. Till det kommer drygt 20 anställda besättningsmän med kapten i spetsen.

ARBORIST FÖR HÅRT VÄDER

Eleverna följer med utan kostnad. Betalningen är hårt arbete och en sponsor som stödjer projektet. De totalt 600 elevplatserna fylldes snabbt. Ändå fick Olle frågan om han ville följa med på första etappen, till Cadiz i Spanien, hösten 2005.

– De behövde en van klättrare på den första etappen. Nordsjön och Biscayabukten i oktober är inte att leka med, säger Olle.

Som arborist är han van att klättra. Mast eller träd spelar mindre roll.

– Det krävs också ett bra lagarbete. Det största seglet är på 250 kvadrat. Det väger 400 kilo torrt och säkert 500 vått, understryker Olle.

Skickliga navigatörer hittade runt ovädren. Det blev bara en dags storm i södra Biscaya.

– Hon seglar underbart bra, bättre än vad experterna föreställt sig. Många påstod att hon inte skulle kunna kryssa. Det går utmärkt. Vid ett tillfälle gjorde vi åtta knop 50 grader mot vinden.

– Den stora behållningen är allt nytt man lär sig varenda dag. Dåtidsens skeppsbyggare och sjömän var oerhört duktiga.

Logosol sponsrar Olle Brodins resa med Ostindiefararen Götheborg. Läs Olles rapporter från resan mellan Sydafrika och Australien på www.logosol.se.

Fartyget räddar dessa kunskaper till eftervärden, säger Olle.

RAPPORTER PÅ LOGOSOL.SE

I vintras fick han erbjudandet att följa med på den allra tuffaste etappen, från Kapstaden i Sydafrika till Fremantle i Au-

stralien. Rutten är ökad för mördande stormar och isberg. Här behövs en arborist.

Logosol är sponsor för Olle Brodin. Det innebär att han är Logosols representant på fartyget och regelbundet rapportera hem om hur färden fortskrider.

Han ska bland annat skriva rapporter på Logosols hemsida, www.logosol.se.

Vi kan dessutom utlova ett spännande reportage i nästa Nysågat om när 1700-talets teknik möter det hav som även moderna sjöfarare fruktar.

Ett sågverk för Indien

Indien är vid sidan om Kina världens mest snabbväxande ekonomi.

Behovet av allt är enormt, även av sågverk.

– Solosågen är en perfekt lösning för Indien, säger Shahmhmood Muhabatt-zada.

På Logosol kallas han för enkelhetens skull för Shah. Hans uppgift är att etablera kontakter med importörer i Indien. Inresset är stort och de första sågverken har levererats.

Indien är motsättningarnas land med över en miljard invånare. En högt utbildad befolkning med förmåga att utveckla kärnvapen och rymdraketer lever sida vid sida med tredje världen. Nu är den fattiga delen av landet på att resa sig, vilket skapar behov av allt.

SÅGAR I HAMNAR

Indien har en stor träindustri och billig arbetskraft. Men det finns inte särskilt mycket skog och mycket av den är skyddad. Därför importerar Indien stora mängder rundtimmer från grannländerna.

– Transporterna är dyra. Det finns ett behov av flyttbara sågverk så snabbt som möjligt, helst redan i hamnen för att minska fraktkostnaderna, berättar Shah.

Solosågen är perfekt för ändamålet, särskilt när utrustas med bandsågsaggregat. Den kan användas utomhus, kräver inga särskilda anordningar och kan flyttas dit stockarna finns.

Investeringen är låg i jämförelse med andra typer av sågverk. Maskiner och transporter är dyra, medan arbetskraften är billig.

Tackbrev från yrkesskolan i Madras, Indien, dit Logosol skänkte en Solosåg. Igor Goldman som omnämns på tavlan arbetar med export hos Logosol.

SOLOSÅG PÅ SKOLA

Det finns redan Solosågar i Indien. En av dem har Logosol skänkt till en yrkesskola för ungdomar i Madras. Den heter EMW Carpentry Training Centre.

Skolan rapporterar att Solosågen går för fullt och förser ele-

verna med material till både möbler och byggande.

Indien är den senaste exportmarknaden för Logosol. Idag finns Solosågar i ett 40-tal länder.

De flesta har levererats till Sverige, Norge, Tyskland, Ryssland och USA.

LÅKS RAMSÅG DELNINGSSÅGEN FÖR FÄRDIGA BLOCK

- Minimalt efterarbete
- Lättskött/enkel hantering
- Hög sågkapacitet
- Överlägsen mått-noggrannhet
- Självständig
- Mycket god ytfinish

Hyvel - Fräs - Barkmaskin

Verktyget som med ett enkelt handgrepp förvandlar din motorsåg till en effektiv

Hyvel - Fräs & Barkmaskin

Välkommen att kontakta oss för ytterligare information eller visning

LÅKS MEKANISKA AB

Box 82, 820 40 Järvsjö. Tel. +46 (0) 651-415 80
www.lakssagen.se

Här finns kunskaperna du söker

Kunskap är inte tung att bära, sägs det. Med en kurs hos Logosol blir de dessutom skojiga att inhämta.

Flera av Logosols kurser har blivit klassiker inom träförädling. Äldst är timringskursen – i dubbel bemärkelse. Det var Logosols första utbildning och

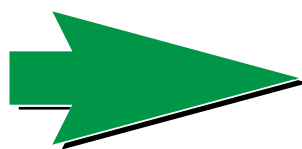
därtill i det äldsta hantverket. Redan från start blev timringskursen mycket uppskattad

Numera har den fått sällskap av allt från bygge av badtunna till takläggning och träteknik.

Samtliga utbildningar är praktiskt inriktade. Du inhämtar kunskaperna med sågen och yxan i hand, i sällskap med likasinnade. Du kommer hem igen fylld av inspiration och med

nya kontakter. För du lär dig inte bara nya färdigheter på kurs hos Logosol, du lär känna många trevliga människor som är lika intresserade av skog och trä som du.

Dina lärare är logosolare allihopa, anställda hos Logosol, rutinerade kunder över hela landet och dessutom den oförglömlige Tycko Lo som leder kurserna i timring.

Ring 0611-182 85 för kursprogram eller besök www.logosol.se.

STIHL har allt för både hobby och proffs.
Kontakta din Fackhandlare för mer information.

Provat att handla i Servande Fackhandeln någon gång?
Kom in till oss och upptäck skillnaden!

www.stihl.se 020 - 555 666

STIHL®

Logosols kurser över hela Sverige

Härnösand

Timring

Vecka 11, 19, 24, 35, 39

Takläggning

6-9 juni

Solosåg

26 mars, 13 maj, 10 juni, 2 september, 21 oktober, 11 november

Solohyvel

20 mars, 14 maj, 11 juni, 3 september, 16 oktober, 12 november.

Panelhyvel PH260

28 februari, 4 april, 31 maj, 30 augusti, 25 oktober, 21 november.

Tvåkutterhyvel DH410

Anmäl önskemål till Logosol.

Bygga badtunna

15 -18 maj, 6-9 juni

Starta småskalig träförädling

27 -30 mars, 25 -28 april.
Kursstart på årutbildning

Kramfors

Träteknik

6-9 mars, 3-6 april, 6-9 november

Orsa

Solosåg

19 mars, 14 maj, 3 september, 15 oktober, 12 november.

Solohyvel

20 mars, 15 maj, 4 september, 16 oktober, 13 november

Panelhyvel PH260

18 mars, 13 maj, 2 september, 14 oktober, 11 november

Stockholm

Solosåg

27 mars, 8 maj, 11 september, 2 oktober, 13 november

Solohyvel

24 mars, 5 maj, 8 september, 29 september, 10 november

Blankaholm (Kalmar län)

Solosåg

19 mars, 24 maj, 3 september, 15 oktober, 12 november

Tvåkutterhyvel DH410

Anmäl önskemål till Logosol.

Kisa

Panelhyvel PH260

8 april, 20 maj, 30 september

Jönköping

Solohyvel

12 mars, 14 maj, 3 september, 12 november

Bredared (Borås)

Panelhyvel PH 260

23 mars, 9 maj, 4 oktober

Solosåg

19 mars, 14 maj, 3 september, 12 november

Västra Ämtervik (Sunne)

Solosåg

19 mars, 27 maj, 8 oktober

Solohyvel

12 mars, 28 maj, 9 september, 18 november

Laholm

Solosåg

19 mars, 20 maj, 8 oktober

Varför blir poliser fångade av Solosågen?

Några yrken är överrepresenterade bland Logosols kunder.

En av dem är poliser, verksamma och pensionerade.

– I min generation var det många bonnapojkar som valde polisyrket, säger Ingemar Eriksson med ett förflutet som vakthavande befäl, MC-polis och kriminalare i Jönköping.

Ingemar stämmer själv in på beskrivningen. 1894 köpte hans morfar gården Bohult utanför Vrigstad. Här föddes hans mamma och här tillbringade han mycket av sin barn- och ungdom hos en morbror som övertog gården 1932.

– När han slutade med jordbruket bestämde han att jag skulle ta över, berättar Ingemar.

Året var 1972, Ingemar var mitt i karriären och barnen små. Det fanns varken tid eller pengar att överta ett jordbruk.

– Men jag åkte ändå dit för att prata med morbror. När jag körde hem hade jag köpt gården.

GRANNARNA VISSTE REDAN

Åren gick, gården var familjens sommarstuga, och så småningom vaknade "bonnapojken" till liv.

Ingemar tillbringade allt mer av sin fritid i skogen, med jakt

Det är ordning och reda på polisen även vid sågverket. Ingemar Eriksson byggde ett stort såghus med skjutdörr mellan Solosågen och stockbordet, som kan stängas vid behov under sågning.

och skogsskötsel. 1993 kom det en Solosåg till gården, det sjätte tillverkade exemplaret av modell 5 med det då nyutvecklade elsågaggregatet E5000.

– Grannarna tyckte inte att jag var klok. Men det visste de redan, skrockar Ingemar.

Sågverket blev startskottet för en genomgripande renovering av släktgården. Bostadshuset har rustats ut- och invän-

digt, det har blivit maskinhus, vedskjul, renovering av ladugården och ett såghus.

Såghuset är ett av de större och mest genomtänkta som Nysågats redaktör stött på. Gjutna betongplatta och gott om utrymme innanför väggarna. Två rejäla skjutdörrar, den ena mellan sågverket och stockbordet.

– På vintern tar jag in två stockar i taget och drar igen dörren. Det får snöa, blåsa och regna hur mycket det vill, det stör inte mig, säger Ingemar.

SÅGNINGEN MEST GIVANDE

Han gör allt själv. Fäller träden, sågar, gjuter och snickrar. Sedan några år ingår även Logosols tvåkutteriga panelhyvel i arsenalen.

Den har nyligen fått sällskap av en Solohyvel, av skäl som vi återkommer till.

– Det är sågningen som jag uppskattar allra mest. Det är roligt att veva sig genom stocken. Automatisk matning är inget för mig, säger Ingemar bestämt.

Sågningens lugnande inverkan var till stor nytta när livskamraten Kerstin gick bort

för snart tre år sedan.

– Läkaren gav mig tabletter att sova på. Jag tog dem inte, utan jobbade mig trött istället, säger Ingemar.

Arbetet gjorde att livet med tiden åter fick mål och mening, men naturen hade ytterligare en tuff utmaning i breddskap.

Stormen Gudrun fällde 1 600 träd på fastigheten. Nästan allt är idag upprepansat och det som skogsindustrin inte betalade or-

dentligt för, har han förädlat själv.

Ingemar Eriksson är en av Logosols mer rutinerade kunder och ingår i ett nätverk av likasinnade, som bildades i stormområdet efter Gudrun.

Ingemar och hans nätverkskolleger har hjälpt många nybliven Solosågare att komma igång.

UTBILDAR I HYVLING

Numera är Ingemar även lärare i Solohyvlning, vilket är skälet till att ha numera har dubbla hyvelmaskiner. Under 2006 är fyra kurser inplanerade.

Logosol har redan genomfört några kurser på Bohult, med egen personal. Det har varit riktigt trevliga tillställningar med Ingemar som berättarglad värd.

Ett yrkesliv som polis har satt sina spår. Exempelvis arbetade Ingemar i 17 år som motorcykelpolis och har eskorterat både kungar och prinsar. Vid flera tillfällen lotsade han prins Bertil till och från motorbanan i Anderstorp. Prinsen hade rykte om sig att vara fartglad, men inte på allmän väg.

– Pojkar, idag tar vi det lugnt, brukade prinsen förmana oss, skrattar Ingemar.

Motorcykel kör han fortfarande. Men numera står Ingemar hellre vid sitt sågverk i sällskap med den sjuåriga taxen Fia. Det tänker han fortsätta med i många år till, för en "bonnapojk" ger inte upp i första taget.

Taxen Fia är med när husse sågar och hyvlar.

Tvåkutterhyveln från Logosol har sällskap av en gammal torrkliv av trä, som fungerar utmärkt.

Mer information och adressändring

Kryssa i vad du är intresserad av och posta kupongen till Logosol. Telefon 0611-182 85, fax 0611-182 89. E-post: info@logosol.se, Internet: www.logosol.se

Sågverk

- ☐ Solosåg
- ☐ Bandsåg
- ☐ Timmerjigg med Big Mill System

Industrimaskiner

- ☐ Paketkap
- ☐ Klyvsåg ☐ Toppklyv

Timring

- ☐ Timmerfräsen
- ☐ System Linus (Knutar för planktimring)

Hyvelmaskiner

- ☐ Solohyvel SH230
- ☐ Tvåkutterhyvel DH410
- ☐ Panelhyvel PH260

Övrigt

- ☐ Utbildning
- ☐ Finansiering
- ☐ Jag vill hellre ha info på video än CD
- ☐ Annat:.....

Adressändring

- ☐ Jag har bytt adress. Min nya står till vänster. Berätta för Logosol om du byter adress, så får du Nysågat och annan information även i framtiden.

Min gamla adress:

.....

.....

.....

Porto

LOGOSOL

Industrigatan 13
871 53 Härnösand

Namn.....

Adress.....

Postnr.....Ort.....

Telefon.....

E-post.....